

OBLASTNÍ INSPEKTORÁT PRÁCE
pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích
Vodní 21, 370 06 České Budějovice
telefon: 387 424 271, fax: 387 843 419, e-mail: budejovice@oip.cz, www.suip.cz

Z P R Á V A

**O ČINNOSTI OBLASTNÍHO INSPEKTORÁTU PRÁCE PRO JIHOČESKÝ KRAJ
A VYSOČINU**

SE SÍDLEM V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH ZA ROK 2008

ČESKÉ BUDĚJOVICE, únor 2009

Ing. Vladimír Toman
vedoucí inspektor

PŘEHLED

1. Úvod
2. Základní statistické údaje
3. Inspekční činnost
4. Ostatní kontrolní činnost
5. Poradenská, výchovná a vzdělávací činnost
6. Ochrana veřejnosti
7. Spolupráce s orgány a organizacemi, mezinárodní spolupráce
8. Poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb.
9. Závěr

1. ÚVOD

Oblastní inspektorát práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích měl pro rok 2008 stanoven orientační počet zaměstnanců 67. Roční průměrný přepočtený stav zaměstnanců byl k 31.12.2008 63,89 zaměstnanců. Fyzický stav zaměstnanců k 31.12.2008 byl 62, z toho 22 žen.

Organizační struktura OIP

číslo útvaru	počty zaměstnanců	vzdělání
5.01 vedoucí inspektor	1	1/VŠ
5.10 <u>kancelář vedoucího inspektora</u>		
- personalista, asistent	1	1/Z
- autodoprava, vrátnice	1	1/SO
5.40 - <u>odbor právní</u>		
- vedoucí odboru	1	1/VŠ
- právník kontrolor	2	2/VŠ
- statistik, asistent pro právníky	1	1/ÚS
5.20 <u>odbor správy a informatiky</u>		
- vedoucí odboru	1	1/ÚS
5.21 <u>oddělení ekonomicko správní</u>		
- účetní	1	1/ÚS
- referent majetkové správy	1	1/ÚS
5.22 <u>oddělení informatiky</u>		
- vedoucí oddělení+správce IT	1	1/VOV
- operátor	2	2/SO
5.31 <u>odbor inspekce I</u>		
- vedoucí odboru	1	1/VŠ
- asistent	1	1/ÚS
- inspektoři (BOZP)	11	4/VŠ 7/ÚS
5.32 <u>odbor inspekce II</u>		
- vedoucí odboru	1	1/ÚS
- asistent	1	1/SO
- inspektoři (BOZP)	10	5/VŠ 5/ÚS
5.33 <u>odbor inspekce III</u>		
- vedoucí odboru	1	1/VŠ
- statistik, asistent	1	1/ÚS
- inspektoři (PVP)	12	5/VŠ 7/ÚS
5.33.1 <u>oddělení odboru inspekce III pro kraj Vysočina</u>		
- vedoucí oddělení	1	1/VŠ
- inspektoři (PVP)	9	3/VŠ 6/ÚS

Celkem inspektorů 42, z toho :

	Celkem	mužů	žen
- inspektoři BOZP	21	20	1
- inspektoři PPV	21	11	10
celkem	42	31	11

K 31.12.2008 z celkového počtu 62 zaměstnanců (bez POP) je:

-	24 s vysokoškolským vzděláním	=	38,71 %
-	1 s vyšším odborným vzděláním	=	1,61 %
-	33 s úplným středním vzděláním	=	53,23 %
-	3 se středním vzděláním	=	4,84 %
-	1 se základním vzděláním	=	1,61 %

Průměrný věk zaměstnanců v roce 2008 byl 48,91 roků.

Z toho kategorie :

21 - 30 let	=	2
31 -40 let	=	8
41 – 50 let	=	22
51 – 55 let	=	13
56 – 60 let	=	15
nad 60 let	=	2

V průběhu roku 2008 nebyl nikdo přijat do pracovního poměru.

Pracovní poměr v roce 2008 ukončili 4 zaměstnanci

- 2 inspektoři (dohoda o rozvázání pracovního poměru)
- 1 inspektor (zemřel)
- 1 personalista, asistent VI (pracovní smlouva na dobu určitou)
-

Dále byly realizovány následující personální změny:

- s účinností od 1.9.2008 byl 1 zaměstnanec z pracovní pozice právník jmenován na vedoucího právního odboru
- 1 zaměstnankyně s účinností od 1.10.2008 z pozice mzdová účetní na pozici personalista, asistent VI.

2. ZÁKLADNÍ STATISTICKÉ ÚDAJE

2.1 Počty kontrolovaných subjektů celkem 1866 (vyjma kapitoly 2.3, 2.4) - z toho:

- a) právnické osoby – 1503 subjektů
- b) podnikající fyzické osoby – 363 subjektů

2.2 Počty protokolů o kontrolní činnosti (podle § 3) – 2117 - z toho:

- a) právnické osoby – 1735 protokolů
- b) podnikající fyzické osoby – 382 protokolů

2.3 Počet vyjádření k projektovým dokumentacím staveb -podle § 5 i) - 325

2.4 Počet případů uplatnění požadavků - podle § 5 j) – kolaudace - 497

2.5 Počet kontrol

Hlavní úkoly – celkem 1722 kontrol – z toho:

- a) právnické osoby - 1439 kontrol
- b) podnikající fyzické osoby – 283 kontrol

Osvědčení bezpečný podnik – 58 kontrol (právnické osoby)

Následné kontroly minulých let – celkem 177 – z toho:

- a) právnické osoby - 162 kontrol
- b) podnikající fyzické osoby – 15 kontrol

Ostatní nezařazené úkoly – 1 kontrola (právnická osoba)

Šetření podnětu – celkem 307 kontrol – z toho:

- a) právnické osoby – 220 kontrol
- b) podnikající fyzické osoby – 87 kontrol

Šetření smrtelných pracovních úrazů – celkem 22 kontrol – z toho:

- a) právnické osoby – 18 kontrol
- b) podnikající fyzické osoby – 4 kontroly

Šetření závažných pracovních úrazů – celkem 25 kontrol – z toho:

- a) právnické osoby – 23 kontrol
- b) podnikající fyzické osoby – 2 kontrol

Šetření hromadných pracovních úrazů – celkem 1 kontrola (právnická osoba)

Šetření ostatních pracovních úrazů – celkem 6 kontrol – z toho:

- a) právnické osoby – 5 kontrol
- b) podnikající fyzické osoby – 1 kontrola

2.6 Počet vyšetřovaných pracovních úrazů

- a) smrtelných: 21
- b) závažných: 27
- c) ostatních: 2

2.7 Počet a výše udělených pokut, které nabyly právní moc v r. 2008 (členění na PFO a právnické osoby, typ rozhodnutí)

- a) **ve správním řízení za správní delikty:**
PFO počet: **57** ve výši: **1,124.000,- Kč**
Právnické osoby počet: **194** ve výši: **6,922.000,- Kč**
- b) **ve zkráceném správním řízení - příkazem za správní delikty:**
PFO počet: **13** ve výši: **111.500,- Kč**
Právnické osoby počet: **79** ve výši: **768.000,- Kč**
- c) **ve správním řízení za přestupky: nebyla udělena**
- d) **udělení pořádkových pokut**
PFO počet: **1** ve výši: **15.000,- Kč**
Právnické osoby počet **1** ve výši **50.000,- Kč**
- e) **blokové pokuty: nebyly uděleny**

Přehled o uložených pokutách, které nabyly právní moc v roce 2008	
Pokuty právnickým a podnikajícím fyzickým osobám - počet	343
Pokuty právnickým a podnikajícím fyzickým osobám - výše v Kč	8 925 500
z toho za zjištěná porušení nebo nedodržování předpisů při kontrolní činnosti – počet	319
z toho za zjištěná porušení nebo nedodržování předpisů při kontrolní činnosti -výše v Kč	6 710 500
z toho za zjištěná porušení předpisů v příčinné souvislosti s PÚ - počet	24
z toho za zjištěná porušení předpisů v příčinné souvislosti s PÚ - výše v Kč	2 215 000
Pořádkové pokuty právnickým a podnikajícím fyzickým osobám - počet	2
Pořádkové pokuty právnickým a podnikajícím fyzickým osobám - výše v Kč	65 000

Vydaná rozhodnutí o zákazu:

2 rozhodnutí - vyřazení strojů a zařízení z provozu

14 rozhodnutí - zákaz činnosti

Opatření k závadám:

Závady s vydaným opatřením k jejich odstranění: 5331

Závady bez vydaného opatření: 1247 (např. závada odstraněna na místě)

3. INSPEKČNÍ ČINNOST

3.1 Výsledky kontrolní činnosti podle schváleného ročního programu kontrolních akcí v oblasti BOZP

Úkol 08.1.01

Bezpečnost práce ve stavebnictví

Stavebnictví patří k odvětvím s vysokým počtem pracovních úrazů. V posledních letech dochází k nejvyššímu počtu smrtelných a závažných pracovních úrazů při pracích ve výškách kde je zdrojem pád z výšky, do hloubky, propadnutí krytinou nebo sesutí z volného okraje. Na druhém místě ve stavebnictví vykazují nejvyšší úrazovost zemní práce (práce ve výkopech) a vysokou úrazovost vykazuje doprava na staveništi i práce spojené se zvedáním – manipulace s těžkými břemeny (práce nejsou prováděny v souladu s bezpečnostními požadavky). Z výše uvedených důvodů byl proto hlavní úkol zaměřen na zajišťování bezpečnosti práce při pracích ve výškách a při zemních pracích.

Oblastní inspektorát práce se zaměřil zejména na subjekty, kde byly při minulých kontrolách zjištěny závažné nedostatky, na subjekty s nadprůměrnou úrazovostí, na nově vzniklé subjekty a na ty, u kterých od poslední kontroly uplynula doba minimálně 5 let. Pro sjednocení přístupu inspektorů ke kontrole byl garantem hlavního úkolu zpracován kontrolní seznam, podle kterého byly kontroly všemi Oblastními inspektoráty práce jednotně prováděny.

Výběr staveb a pracovišť vycházel jednak z informací poskytovaných kontrolovanými subjekty při zahajování kontrol a jednak z přímých poznatků o stavbách a jejich zhotovitelích získaných v rámci přípravy na kontroly.

V rámci plnění úkolu provedl OIP 133 kontrol.

Zjištěné skutečnosti:

Požadavky na vzájemnou informovanost o rizicích na pracovištích v případě většího počtu spolupracujících dodavatelů jsou obecně stanoveny ZP, §101,odst.3. Fakticky bylo při kontrolách zjištěno velkých rozdílů v úrovních písemného vyjádření, od zjednodušených informací v rámci zápisu ve stavebním deníku, až po obsáhlé formy silných elaborátů, kde v teoretické rovině je uvažováno s nepřeborným množstvím možných situací. Přesto, že tato oblast vstoupila proti dřívějším obdobím již do patřičné obeznamenosti, skutečná aplikace je ve většině případů pouze formální.

Oblast přijímání opatření proti opakování PÚ je opět ve své podstatě dosti diskutabilní. Většinou se opatření omezují na obeznamenost ostatních pracovníků s případem zranění, opakovaně je deklarováno proškolení zaměstnanců a zdůraznění např. zvýšení pozornosti při práci.

Oblast školení je celkem za poslední období respektována. Je zde opět věcí diskuze, zda deklarované školení je možno ze strany inspektora hodnotit jako dostačující nebo jej z pohledu úrovně napadat v jeho obsahové náplni. Ve většině případů se navíc odehrávají školení zaměstnavatele dodavatelsky přes nejrůznější školící agentury, střediska či odborně způsobilé osoby, jak v rámci BOZP, tak PO. Tito velmi často dokládají až neuvěřitelně

obsáhlé osnovy školených předpisů, přičemž lze v mnoha případech identifikovat z osnovy i náplň, která nemá žádnou vazbu na provoz zaměstnavatele, případně se jedná o problematiku, které nemají vazbu na vlastní BOZP.

Vyhodnocení rizik zaměstnavatelem je oblast, kterou je možno označit za velmi zformalizovanou, neboť k tomuto účelu existují zcela ne zrovna upotřebitelná poměrně rozsáhlá „ díla “, která si nechávají zaměstnavatelé zpracovat od „autorizovaných,, subjektů s využíváním různých metod hodnocení rizik. Pro vlastní upotřebitelnost je však možno mít značné pochybnosti o zrealizování ve vlastních provozech.

Oblast poskytování odpovídajících prostředků OOPP lze označit celkem za uspokojivou, i když ne vždy v deklarované vazbě na vyhodnocení rizika dochází na toto téma k shodě. Zde pak působí asi větší míra subjektivního chápání a může dojít k názorovým neshodám mezi inspektorem a zaměstnavatelem. Principiálně jsme se neseťkali za poslední období s nevybavováním zaměstnanců OOPP.

Oblast zdravotní způsobilosti rovněž nebyla v posledním období shledána za celkově problémovou. Na poli vstupních prohlídek se nejví zásadní neakceptování, v případě periodických prohlídek je stav rovněž uspokojivý – v případech kategorizace prací ve vazbě na hygienickou službu, je celkem v případě identifikovaných rizik (hluk, prach, vibrace ad.) podchycen stanovením period prohlídek, u ostatních případů sporadicky dochází k nedodržování termínů zde ovšem musíme vzít v potaz stále používanou směrnici ministerstva zdravotnictví 49/1967 Sb, která je z pohledu dnešní doby již dosti zastaralá a rámcově je její závaznost asi také diskutabilní !

Oblast kvalifikací nebo kvalifikovanosti zaměstnanců k výkonu prací není za poslední období shledána za nevyhovující. Je to zřejmě i důsledek kvality legislativy v podobě ústupu od striktního požadování oprávnění od řady dřívějších zvyklostí (VZV, motorové pily, ZZ, stavění lešenových konstrukcí a případně dalších profesí). Neseťkali jsme se s případem, kdy by výkon práce neodpovídal schopnostem zaměstnance !

Kolektivní ochrana proti pádu z výšky. Nesporně velkým pozitivem byl nástup systémových konstrukcí, který výrazně omezil dřívější trubkové sestavy (a i HAKI). Svým charakterem jsou nové systémy konstrukčně řešeny způsobem, že zde není možná taková variabilita postavení a následně se tudíž i podstatně snížil počet závad při stavění. Stále se hojně vyskytuje závada v případně fasádních prací – větší odstup konstrukce od objektu. Jedná se zejména o zateplování panelových domů nebo obecně zateplování objektů. Záměrné zakládání konstrukce ve větším, než 25 cm, odstupu je objektivně technologická nutnost, a ze strany výkonných subjektů je podceňována nevytváření doplňkových způsobů zajištění proti možnému propadu vnitřní částí konstrukce.

Trvalým problémem jsou pracoviště rozsáhlých plochých střeš (nově budované super a hypermarkety, výrobní, skladovací a jiné haly). Zde by snad, jak se to jeví za léta zkušenosti, bylo i účelné striktní stanovení používání záchytných či ochranných sítí, které jsou běžně využívány v zahraničí. Byl by to prvek který by mnohému pomohl, zvláště v situaci, kdy zrovna u těchto typů staveb se setkáváme se stále větším počtem spolupracujících subjektů, končících až u jednotlivých OSVČ. Realizace rozsáhlých konstrukcí, jak po obvodu, tak z vnitřní části těchto budovaných objektů je zdlouhavá, technicky náročná a hlavně ekonomicky neefektivní. Použití zdvižných plošin je rovněž z mnoha pohledů neefektivní. Náhradní ochrana osobním způsobem zajištění, ač není předmětem této kapitoly, je oblast

sama pro sebe a obecně se ví o tom, že tento způsob nikdo obecně nepreferuje, a to z mnoha důvodů, které jsou jak racionální povahy, tak také psychologického rázu.

Kolektivní ochrana u partií staveb jako budovaná vnitřní schodiště a jejich podesty, výtahové šachty, balkónové podesty, světlíky a případně další místa, jsou v posledním období daleko důsledněji zajišťována, ale i zde se v menší míře setkáváme s pochybením.

Přetrvává nízká ochrana pracovníků při zdění obvodového zdiva, navíc hojně doprovázená zvýšenými pracovními místy v podobě kozových sestav lešení nebo sbitými stolci. Počítaje s postupujícími obvodovými zdmi s okenními otvory, jsou tyto partie nejvíce ohrožujícími možnostmi vypadnutí z výšky. Ve výjimečných případech jsou stavěny obvodové ochranné konstrukce a velmi výjimečně je na ukotvené stojny ve zdivu s postupujícím zdivem posouváno ochranné zábradlí v podobě trubkových či prkenných prvků, což je velmi elegantní způsob, technicky, časově i ekonomicky efektivní.

Zajištění prostoru pod prací ve výšce. Zde je možno dosti polemizovat, jaká forma je dostačující. Vzhledem k tomu, že je zde uvažovaná i forma střežení prostorů pod místem práce ve výšce, bývá tohoto efektu argumentačně využíváno. V případech, kdy evidentně může docházet ke střetu s pohybem veřejnosti, zpravidla bývá odpovídající zábrana instalována, nezřídka ovšem také zábrana opomíjena či překonávána ze strany veřejnosti. Nesoudnost lidí v tomto ohledu je obecně známa, kdy svým neodpovědným chováním se sami vystavují zvýšenému nebezpečí zranění.

Zajištění výkopů. Zde je rovněž možno spatřovat dostatečné rezervy v chování firem a jejich zaměstnanců. Obecně jakákoliv forma pažení je stále chápána jako pracný, zdržující a při výkonu prací obtěžující prvek. Na druhou stranu i zde je postupně zaznamenatelný určitý vývoj směrem k většímu mechanizovanému zastoupení při pracovních výkonech (dálkově ovládané pěchy a vibrační desky), technologicky kratší úseky výkopů s pažíci stěnami, větší rozevirání výkopů a hlavně daleko rychlejší postup při zasypávání výkopů – nenechávání neúčelného otevřeného výkopu.

Úkol 08.1.02

Dodržování pracovního režimu řidičů organizací

(služby, pošty apod.)

Cílem úkolu bylo prosazovat dodržování stanovených právních předpisů v této oblasti a tím předcházet dopravním nehodám na pozemních komunikacích a zároveň účinným poradenstvím zvýšit informovanost o nových či novelizovaných právních předpisech u subjektů, provozujících přepravu v sektoru služeb.

Důvodem pro provádění kontrol pracovního režimu řidičů je trvale nepříznivý stav dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích, jehož příčinou je mimo jiné nedodržování stanoveného pracovního režimu řidičů. Kontroly byly převážně prováděny u subjektů provozujících přepravu v sektoru služeb, vyjma zdravotnictví. Tímto úkolem se inspekce práce nadále připravuje k „národní strategii bezpečnosti silničního provozu“, která si klade za cíl do r. 2010 snížit počet usmrcených na polovinu.

Zadáním úkolu bylo provádět kontroly u organizací, ve kterých jsou zaměstnávání řidiči a kontrola dodržování některých vybraných oblastí pracovně-právních vztahů:

- pracovní režim řidičů
- odborná a zdravotní způsobilost řidičů
- technický stav vozidel (prohlídka, údržba) a jejich vybavenost
- cestovní náhrady

V průběhu roku 2008 provedl OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu celkem 245 kontrol u subjektů provozujících dopravu. Na kontrolách se podílelo celkem 22 inspektorů. Z toho za odbor bezpečnosti práce provedli 2 inspektoři celkem 26 kontrol za odbor pracovních vztahů a podmínek provedlo 20 inspektorů celkem 219 kontrol.

Skupinu s největším počtem porušení představuje oblast vzniku a změn pracovního poměru, kterou tvoří ustanovení §§ 37 a 40 zákona č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Z celkového počtu kontrol byla tato porušení zjištěna přibližně u poloviny kontrolovaných subjektů.

Druhou skupinu s větším počtem porušení, tj. asi 2/3 kontrolovaných subjektů, tvoří oblast odměňování zaměstnanců – mzda, zaručená mzda, příplatky, srážky ze mzdy. Nejvíce porušení bylo zjištěno u ustanovení §§ 112, 113, 116, 118 a 146, tzn., že nebylo dodrženo ustanovení o zaručené mzdě, na které zaměstnancům vzniklo právo podle zákoníku práce, smlouvy, vnitřního předpisu nebo mzdového výměru. Dále nebyla mzda sjednána, stanovena nebo určena před začátkem výkonu práce, za kterou má mzda příslušet. V oblasti odměňování bylo zjištěno nejvíce nedostatků v oblasti nevyplácení příplatků za noční práci a příplatky za práci v sobotu a v neděli. Zaměstnancům byly prováděny srážky ze mzdy bez písemné dohody.

Přibližně u jedné desetiny kontrolovaných zaměstnavatelů bylo zjišťováno porušování povinností v oblasti poskytování cestovních náhrad.

U další skupiny zaměstnavatelů bylo zjišťováno porušování povinností v oblasti evidence pracovní doby podle § 96 zákoníku práce a na to navazujících povinností v oblasti pracovní doby a doby odpočinku řidičů upravených v nařízení vlády č. 589/2006 Sb., kterým se stanoví odchylná úprava pracovní doby a doby odpočinku zaměstnanců v dopravě a nedodržení povinností stanovených zákonem č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, podle něhož je zaměstnavatel povinen organizovat práci a stanovit pracovní postupy tak, aby byly dodržovány zásady bezpečného chování. Zaměstnavatelé se soustředí především na dodržování nařízení Rady a EP č. 561/2006 a nařízení č. 3821/1985, za které jim hrozí velké sankce při zjištění porušení těchto předpisů jinými kontrolními orgány, a to PČR, Celními úřady a dopravními úřady. Neevidenci pracovní doby zdůvodňují tím, že vypočítávají řidičům mzdu podle jiných kritérií (ujeté km, dosažená tržba) a že evidence odpracovaných hodin je jen administrativní záležitost, na kterou by museli přijmout další pracovní sílu.

Tato porušení předpisů byla zjištěna přibližně u 1/3 kontrolovaných zaměstnavatelů.

V oblasti odborné a zdravotní způsobilosti řidičů bylo zjištěno porušení předpisů přibližně u 1/5 kontrolovaných subjektů, kdy zaměstnavatel připustil, aby zaměstnanci vykonávali zakázané práce a práce, jejichž náročnost by neodpovídala jejich schopnostem a zdravotní způsobilosti. Častěji však byly zjišťovány případy porušení předpisů upravujících zdravotní způsobilost řidičů a případy, kdy zaměstnavatelé zapomínají na to, aby zaměstnanec pracující v noci byl vyšetřen lékařem před zařazením na noční práci. V poměrně velkém

počtu případů je i nadále zjišťováno, že posudky o zdravotní způsobilosti jsou potvrzovány na lékařský poukaz a podobné formuláře a nikoliv na formuláře předepsané vyhl. č. 277/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Objevovala se i porušení předpisů v oblasti školení bezpečnosti práce podle § 103 odst. 2 zákoníku práce, které v některých případech zaměstnavatelé zdůvodňovali tím, že školení řidičů jim přece provedla autoškola a to je všechno co by měli pro školení řidičů udělat.

Dalšími častým porušením zjišťovaným v oblasti bezpečnosti práce je, že není vypracovaný místní provozní bezpečnostní předpis ve smyslu ust. § 3 nařízení vlády č. 168/2002 Sb., přičemž zaměstnavatelé se velmi často podivují, že zásady bezpečné práce v oblasti provozu, opravy a údržby dopravních prostředků dost často nejsou zpracovány obecně platnými právními předpisy jako byla dříve platná vyhl. č. 213/1991 Sb.

Závěrem se dá říci, že zjištěných porušení předpisů je poměrně mnoho a že velkou měrou se na tom podílí neinformovanost zaměstnavatelů o existenci předpisů jako jsou

- nařízení vlády č. 589/2006 Sb., kterým se stanoví odchylná úprava pracovní doby a doby odpočinku zaměstnanců v dopravě,
- nařízení vlády č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky,
- vyhl. č. 277/2004 Sb. ve znění vyhl. č. 253/2007 Sb., o zdravotní způsobilosti řidičů

Úkol 08.1.03

Kontrola systému BOZP v malých a středních podnicích

Cílem úkolu bylo plošné preventivní působení na subjekty, u nichž doposud nebyla provedena kontrola stavu zajišťování bezpečné práce. Cílem úkolu nebylo jen zjištění skutečného stavu a stanovení potřebných opatření k nápravě, ale také zařazení kontrolovaných subjektů do systému následných a periodických kontrol. Nemalou důležitost v kontrolní činnosti měla i oblast pracovněprávních vztahů.

OIP byly ke kontrolám vybrány subjekty s 6 až 249 zaměstnanci, u kterých nebyla ještě v posledních letech provedena kontrola stavu BOZP, případně kontrola OIP na základě zaslání podnětu.

Při výběru subjektů měly prioritu subjekty, které provozují činnosti v oboru s vyšším potenciálním rizikem úrazovosti:

- zemědělství,
- lesnictví,
- ve zpracovatelském průmyslu,
- při skladování a ve spojích,
- při výrobě a rozvodu elektřiny, vody a plynu,
- ve výrobě kovových konstrukcí,
- v dřevoprávním průmyslu včetně výroby nábytku.

Další obory ekonomických činností byly OIP zařazeny s ohledem na stav a vývoj BOZP v jeho územní působnosti.

V rámci plnění úkolu č. 08.1.03 bylo Oblastním inspektorátem práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích provedeno celkem 940 kontrol (z toho 578 kontrol v oblasti BOZP, 319 kontrol v oblasti PPV a 43 následných kontrol) u 905 subjektů (z toho v oblasti BOZP 551 subjektů, v oblasti PPV 311 subjektů a 43 subjektů při následných kontrolách), což činí 40,9 % z celkového počtu provedených kontrol v roce 2008.

Při kontrolách bylo zjištěno 3365 nedodržení povinností zaměstnavatelů vyplývajících z právních předpisů (z toho v oblasti BOZP 2384 nedostatků, v oblasti PPV 957 nedostatků a při následných kontrolách 24 nedostatků), což představuje v průměru 3,6 nedodržení na jednu kontrolu a kontrolovaný subjekt.

Zjištěné nedostatky v oblasti BOZP (nejvyšší četnost)

- nevyhodnocení rizik v souvislosti s poskytováním OOPP
- nezajištění, respektive nedoložení lékařské prohlídky ve stanovených případech
- nezaslání záznamu o úrazu na OIP
- nevedení evidence odpracované pracovní doby, práce přesčas, noční práce, přehledným, srozumitelným a průkazným způsobem
- nerozvržení stanovené pracovní doby, neurčení začátku a konce směn
- nedodržení limitu práce přesčas
- neposkytnutí přestávky v práci na jídlo a oddech
- neposkytnutí nepřetržitého odpočinku mezi dvěma směnami a v týdnu

Zjištěné nedostatky v oblasti PVP (nejvyšší četnost)

- pracovní smlouvy neobsahují předepsané náležitosti, respektive obsahují ujednání v rozporu s pracovněprávním předpisem
- neinformování zaměstnanců o obsahu pracovního poměru
- rozvázání pracovního poměru bylo provedeno v rozporu s pracovněprávním předpisem
- neposkytnutí mzdy nebo některé její složky ve stanoveném termínu
- neposkytnutí mzdy ve výši stanovené pracovněprávním předpisem
- neposkytnutí příplatku za práci přesčas, práci v noci, práci v sobotu a v neděli
- srážky ze mzdy bez dohody se zaměstnancem
- neposkytnutí náhrady za nevyčerpanou dovolenou při skončení pracovního poměru
- nevypracování rozvrhu dovolené
- určení čerpání dovolené v rozporu s pracovněprávním předpisem

Závěr

Zjištěná a zaprotokolovaná kontrolní zjištění nedodržení právních předpisů aktuálně a bezprostředně neohrožovala zdraví nebo životy zaměstnanců kontrolovaných subjektů.

Pro odstranění zjištěných závadných stavů bylo použito mechanismu „ Opatření k odstranění nedostatků „. Nedostatky drobnějšího charakteru byly ve většině případů kontrolovanými subjekty odstraňovány během kontroly.

Podle průběhu a výsledků kontrol lze konstatovat, že zástupci kontrolovaných subjektů ve většině případů mají povědomí o povinnostech vyplývajících z právních předpisů k zajištění BOZP. Úroveň tohoto povědomí a kvalita zajištění BOZP je samozřejmě rozdílná.

Ve většině případů zástupci kontrolovaných subjektů využili přítomnost inspektorů ke konzultacím pro zlepšení stavu zajišťování BOZP. Na základě těchto zjištění je zřejmé, že prováděné kontroly kromě zjištění závadných stavů, měly i velký význam jako preventivní opatření pro zvýšení povědomí v oblasti BOZP.

V některých případech bylo při kontrolách zjištěno, že externí fyzické nebo právnické osoby zajišťující pro subjekty činnosti v oblasti BOZP na základě živnostenského oprávnění provádějí tuto činnost nekvalitně. Firmy si pro zabezpečení oblasti bezpečnosti práce a technických zařízení najímají tyto externí pracovníky s živnostenským listem v dobré víře, že budou mít předmětnou oblast profesionálně zajištěnou. Především se jedná o jejich neznalost aktuálních právních předpisů v oblasti BOZP, zpracování dokumentace BOZP, která nepostihuje konkrétní činnosti subjektů nebo snaha „prodat“, subjektu co největší objem nekonkrétních, obecných a mnohdy neaktuálních dokumentů pro oblast BOZP.

Na základě výše uvedených skutečností lze konstatovat, že cíle úkolu byly v roce 2008 splněny a jednotlivé kontroly přispěly k odstranění závadných stavů u jednotlivých subjektů v oblasti BOZP a ke zvýšení povědomí v této oblasti.

Úkol 08.1.04

Oprávenství dopravních prostředků

Cílem úkolu bylo prosazovat dodržování stanovených právních předpisů v této oblasti a u nově vzniklých oprav poskytovat i účinné poradenství, zejména v oblasti nových či novelizovaných bezpečnostních předpisů.

Důvodem pro provádění kontrol pracovního režimu řidičů je zjistit stav dodržování právních předpisů v oblasti opravárenství a náprava případného nepříznivého stavu v této oblasti. Kontroly byly prováděny u subjektů zajišťujících opravy jak osobních a užitkových vozidel s max. přípustnou hmotností do 3,5 t, tak nákladních vozidel a autobusů s max. přípustnou hmotností nad 3,5 t (celkem 16 subjektů), ale i opravárenství železničních dopravních prostředků (2 subjekty).

Zadáním úkolu bylo provést kontroly nejméně u 20 subjektů se zaměřením na kontrolu:

- prevenci rizik
- kvalifikaci zaměstnanců a jejich školení pro konkrétní pracovní činnosti
- poskytování vhodných OOPP
- průvodní a provozní dokumentace používaných strojů a zařízení
- vhodnost umístění zařízení na pracovištích
- bezpečné pracovní postupy, neprovádění zakázaných činností

V průběhu roku 2008 provedl OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu celkem 57 kontrol u subjektů podnikajících v oblasti opravárenství dopravních prostředků.

Kolem 80% kontrolovaných subjektů porušovalo požadavek § 103 odst., 1 písm. f), zákona č. 262/2006 Sb. (zákoníku práce) tím, že tito zaměstnavatelé nezajistili zaměstnancům dostatečné a přiměřené informace a pokyny o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci formou seznámení s riziky, které vyplývají z provozu strojů, technického zařízení, přístrojů a nářadí. Chybělo seznámení jak s riziky vyhledanými a vyhodnocenými, tak s riziky uvedenými v provozní dokumentaci strojů a zařízení (v návodech k obsluze). Současně bylo u stejného počtu zaměstnavatelů zjišťováno, že subjekty nemají stanoveny technologické a pracovní postupy včetně stanovení zásad bezpečné práce při obsluze, opravě, údržbě nebo kontrole dopravních prostředků, např. formou zpracovaného místního provozního bezpečnostního předpisu podle ust. § 3 a přílohy č.1 nařízení vlády č.168/2002 Sb. jako např.

- zajistit zvednuté vozidlo nebo jeho části proti pádu,
- provádět kontrolu spodku vozidla jen při vypnutém motoru, pokud výrobce nestanovil jinak,
- zákaz manipulovat s ovládacím zařízením vozidla bez předchozích opatření, která vyloučí nežádoucí pohyb vozidla nebo jeho částí, apod.

Tímto kontrolované subjekty porušovaly ust. § 5, odst.1, zákona č. 309/2006 Sb. Zaměstnavatelé často netuší, že tyto důležité zásady bezpečné práce dříve uvedené ve zrušené vyhl. č. 213/1991 Sb., nejsou v současné době stanovené žádným právním předpisem. V některých případech některé z těchto zásad stanovuje návod k obsluze nebo dílenská příručka opravovaného typu vozidla, některé návody k obsluze nebo pracovní postupy však určité základní zásady bezpečné práce postrádají. Někteří zaměstnavatelé, aby naplnili zmíněný požadavek, zjednodušují si školení zaměstnanců tím, že do osnovy školených předpisů uvádějí právě tuto zrušenou vyhl. č. 213/1991 Sb. namísto uvedení zásad bezpečné práce do místního provozního předpisu.

Druhou skupinu s větším počtem porušení, avšak jen asi 1/3 kontrolovaných subjektů, tvoří zaměstnavatelé, kteří neměli na automobilových zvedácích v autodílně připevněn výtah z návodu pro obsluhu dle požadavku čl. 7.3.2 ČSN EN 1493 a nesplnili tak jeden z minimálních požadavků na bezpečné používání zvedáků podle ustanovení § 3, odst.1, písm. p), nařízení vlády č. 378/2001 Sb., přičemž porušili § 4, odst.1, zákona č. 309/2006 Sb.

U další skupiny zaměstnavatelů, která také tvoří asi 1/3 kontrolovaných subjektů, bylo zjišťováno porušování povinností v oblastech

- školení o právních a ostatních předpisech vztahujících se k provozu speciálních zařízení
- automobilových zvedáků, tlakových nádob stabilních, elektrických přenosných nářadí nebo elektrických strojů (dle požadavku §103, odst. 2, zákona č. 262/2006 Sb.),
- revizí vyhrazených technických zařízení (elektrických, zdvihacích, tlakových) a kontrol ostatních zařízení podle požadavků provozní dokumentace (podle požadavku §4, odst.1, písm. c) zákona č. 309/2006 Sb.)
- vybavení provozovaného zařízení provozní dokumentací (podle požadavku §4, odst.2, NV č. 378/2001 Sb.)

Poměrně nízká četnost nedostatků byla zjišťována v oblastech

- zdravotní způsobilosti,
- přidělování a používání OOPP,
- bezpečného přístupu obsluhy k jednotlivým zařízením a dostatečného manipulačního prostoru,

- zjišťování příčin a okolností pracovních úrazů a stanovení opatření k zamezení opakování úrazů

Důležitým zjištěním bylo, že v oblasti opravárenství dopravních prostředků je věnována u kontrolovaných organizací malá pozornost kvalitní dokumentaci BOZP. To je zřejmě způsobeno tím, že oblast BOZP je zajišťována externími pracovníky, kteří svoji kvalifikací zaostávají ve znalostech nově vydaných předpisů v oblasti BOZP platných od roku 2007, zejména nového zákoníku práce (zákon 262/2006 Sb.), zákona č. 309/2006 Sb. a některých nařízení vlády.

Práce těchto externích pracovníků v oblasti BOZP je u kontrolovaných organizací v řadě případů omezena zejména jen na periodické roční školení zaměstnanců o právních předpisech BOZP, přičemž není zcela patrné z předložených osnov školených předpisů z čeho byli zaměstnanci školeni (nejsou osnovy aktualizované a jsou zastaralé s použitím již neplatných právních předpisů, ostatní předpisy jsou při školení opomíjeny, místní provozní předpisy buď nejsou zpracovány nebo jsou do nich pouze opisována ustanovení právních předpisů). Zaměstnavatelé se pak při zjištění těchto nedostatků odvolávají na tyto pracovníky, kteří jim službu poskytli, a chtějí se tak zříci odpovědnosti za neplnění ustanovení předpisů.

Úkol 08.1.05

Bezpečnost práce při ruční manipulaci s materiálem a břemeny

Podle evropských statistik 62 % pracovníků ve 27 zemích EU je více než čtvrtinu pracovní doby vystaveno opakovaným pohybům rukou a paží, 46 % pracovníků bolestivým nebo únavným polohám a 35 % pracovníků nošení nebo přemísťování těžkých břemen. V Evropě asi 24 % pracovníků trpí bolestmi zad, zatímco 22 % si stěžuje na jiné onemocnění svalů. V nových členských státech se tyto poruchy objevují dokonce častěji, a to až v 39 %. Asi 50 % předčasných odchodů do důchodu v Evropě je způsobeno patologickými změnami páteře. 15 % případů neschopnosti práce souvisí s poškozením zad. Tento druh poruchy tvoří jednu z hlavních příčin absence v práci ve většině členských zemí EU, včetně ČR. Ty nejsou pouze důvodem strádání, pracovní neschopnosti a ztráty příjmu pracovníků, ale také vysokými náklady způsobenými jak zaměstnavateli, tak národním ekonomikám.

Základní dopady na pracovníka :

- zhoršující se zdravotní stav,
- nižší výkonnost a horší kvalita práce,
- strádání – život v neustálé bolesti snižuje uspokojení života
- pracovní neschopnost,

Základní dopady na zaměstnavatele :

- nižší výkonnost a horší kvalita práce vykonaná pracovníky, kteří jsou poškozeni v důsledku ruční manipulace s břemeny,
- zvýšená absence pracovníků,
- náklady na nemocenskou,
- organizační problémy nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců,

- náklady na školení nových zaměstnanců,
- náklady v souvislosti s pracovními úrazy,
- ztráta času – ztráta zisku

Důsledky pro národní ekonomiku (sociální náklady) :

- náklady dodatečné zdravotní péče na obtíže pracovníků,
- náklady na kompenzace pracovních úrazů,
- náklady na důchod nebo jiné sociální dávky díky pracovní neschopnosti a nemocem z povolání,
- ztráta schopných, kvalifikovaných pracovníků – ztráta jejich potenciálu, znalostí, profesionálních dovedností – nazýváno narušením sociální soudržnosti,
- náklady na pracovní rehabilitaci postižených osob

Hlavní úkol 08.1.05 „Bezpečnost práce při ruční manipulaci s materiálem a břemeny“ byl realizován též v návaznosti na „Novou strategii EU“, požadující do roku 2012 snížení pracovní úrazovosti a nemocnosti o 25 %.

Dodržování povinností vyplývajících z ustanovení §3,odstavec 1, písmeno b), c), zákona o inspekci práce v souladu s požadavky dalších předpisů stanovících podmínky pro bezpečnost a ochranu zdraví při ruční manipulaci s břemeny. Kontroly byly zaměřeny především na řízení BOZP v oblasti vyhodnocování rizik v souvislosti s opatřeními přijímanými k jejich eliminaci a rovněž v souvislosti s používáním OOPP, na zajišťování informovanosti a kvalifikace zaměstnanců a na jejich zdravotní předpoklady, na pracovní postupy využívané v souvislosti s ruční manipulací, dále na stav strojů a zařízení a konečně i na uspořádání pracovišť a stav komunikací pro pěší i pro transportní prostředky.

Účinky úkolu 08.1.05 „Bezpečnost práce při ruční manipulaci s materiálem a břemeny „ by měly zahrnovat nejen to, aby si zaměstnanci a zaměstnavatelé byli vědomi rizik, která souvisí s ruční manipulací s břemeny, ale především, aby si byli vědomi trvalé změny ve svých pracovních návycích a postupech - způsobu, jak se práce plánuje, organizuje a vykonává. Ruční manipulace s břemeny se musí omezovat všude, kde je to možné. Může se omezovat např. použitím mechanických zařízení nebo realizací jiných organizačních řešení. Pokud je absolutně nezbytné zacházet s břemeny ručně, tak by se tato práce měla provádět způsobem, který je bezpečný pro zdraví pracovníka, v souladu s ergonomickými požadavky.

Celostátní úkol byly slévárenské provozy s tím, že vzhledem ke struktuře průmyslu a oborů v jednotlivých OIP byl úkol rozšířen na subjekty v oborech stavebnictví, lesnictví, výroba kovových výrobků, dřevařství, odstraňování odpadu a velkosklady.

Výběr jednotlivých zaměstnavatelů proveden především s ohledem na vykazovanou pracovní úrazovost v minulém období a další doplnění provedeno s ohledem na znalost inspektorů v daném obvodu.

Počty kontrolovaných subjektů dle jejich právní formy :

společnosti s ručením omezeným

31 subjektů

akciové společnosti	10 subjektů
komanditní společnosti	1 subjekt
podnikající fyzické osoby	6 subjektů

Oblasti zaměření úkolu a četnost zjištění nedostatků :

ad.1 Systém řízení BOZP při ruční manipulaci s materiálem a břemeny

V této oblasti zjištěno celkem 28 nedostatků což je 16,6 % zjištěných závad.

ad.2 Odborná způsobilost zúčastněných zaměstnanců – zaškolení

V této oblasti zjištěno celkem 24 nedostatků což představuje 14,3% zjištěných závad

ad.3 Technický stav komunikací a pracovních ploch

V této oblasti zjištěno celkem 61 nedostatků což představuje 36,3 % zjištěných závad

ad.4 Organizace provozu na účelových komunikacích

V této oblasti zjištěno celkem 33 nedostatků což představuje 19,6 % zjištěných závad

ad.5 Použité postupy při ruční manipulaci s materiálem a břemeny

V této oblasti zjištěno celkem 22 nedostatků což představuje 13 % zjištěných závad .

Z uvedeného přehledu nedostatků v oblastech dle zaměření úkolu vyplývá , že největší okruh zjištěných nedostatků je především způsoben technickým stavem komunikací a pracovních ploch představuje cca 36 % nedostatků a spolu s nedostatky v organizaci provozu , které představují cca 20 % zjištěných nedostatků je patrné , že tyto dvě oblasti mají rozhodující podíl / celkem 56 %/ na zjištění závad při činnostech kontrolovaných subjektů .

Toto hodnocení je podpořeno i zjištěním , že převažují nedostatky v dělení dle objektů tj. převažují 010 /výrobní a provozní budovy / celkem 46 nedostatků tj. 27,4 % a nedostatky 301 /řízení péče o bezpečnost práce v organizaci / kterých bylo zjištěno celkem 35, což představuje 20,8 % zjištěných závad . Součet závad v dělení pouze dle těchto dvou objektů představuje téměř 50 % všech zjištěných nedostatků.

Návrhy k zlepšení stavu :

Z výše uvedených zjištění se potvrdila účelnost zadaného úkolu . Doporučujeme v úkolu pokračovat s rozšířením i na další odvětví činností . U zaměstnavatelů s menším počtem zaměstnanců a zaměstnavatelů při první kontrole v maximální míře poskytovat konzultace a doporučení jakož to činnost preventivní.

Ve větší míře provádět následné kontroly k ověření si účinnosti přijatých opatření .

Úkol 08.1.07

Dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu a údržbě tlakových a plynových zařízení v kotelnách na plynná paliva.

Cílem kontrolního úkolu bylo u obchodních společností a podnikajících fyzických osob, provozujících tlaková a plynová zařízení ověření systému vyhledávání rizik, seznamování zaměstnanců s těmito riziky a tím dodržování úrovně bezpečnosti práce v dané oblasti. Kontrolní činnost byla směřována k plnění opatření k minimalizaci rizik spojených s provozem tlakových a plynových zařízení a zajištění bezpečnosti provozovaných zařízení, včetně provádění pravidelných kontrol a revizí zařízení a odstraňování zjištěných nedostatků.

V rámci plnění úkolu č. 08.1.07 bylo Oblastním inspektorátem práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích provedeno celkem 51 kontrol.

Z tohoto počtu bylo provedeno:

- 36 kontrol v kotelnách nízkotlakých teplovodních
- 6 kontrol v kotelnách horkovodních
- 14 kontrol v kotelnách středotlakých parních
- 5 kontrol v kotelnách vysokotlakých parních

Při provádění kontrol bylo postupováno podle kontrolního seznamu pro úkol 08.1.07. Předmětem kontrol bylo v oblasti obecné prevence ověření vyhodnocení rizik a přijetí opatření k jejich minimalizaci, ustanovení osoby odpovědné za provoz plynového zařízení, seznámení a proškolení pracovníků s vyhodnocenými riziky, přijatými opatřeními a předpisy, kvalifikace a zdravotní způsobilost obsluhy zařízení, používání OOPP a kontrola průvodní, provozní, požární a havarijní dokumentace.

V oblasti technické prevence ověření zda je k dispozici technická a provozní dokumentace zařízení a zda odpovídá skutečnému stavu, zajišťování preventivní údržby, kontrol a revizí, správné provádění a vyhodnocení kontrol, revizí a odstranění zjištěných nedostatků. Fyzickou kontrolou na pracovištích bylo ověřováno zda je zajištěn bezpečný přístup pro obsluhu, údržbu zařízení a pro provádění kontrol a revizí, vybavení tlakových a plynových zařízení zabezpečovacími zařízeními a jejich funkčnost, kontrola funkčnosti ochranných zařízení kotlů a kotelen. Dále bylo kontrolováno jak je řešeno odstavení tlakových a plynových zařízení z provozu v případě poruch a havárií, jakým způsobem je zajištěna možnost opuštění prostoru kotelny a značení únikových cest. Zároveň bylo kontrolováno provedení místností kotelen, podlah, umístění uzávěrů plynu, zajištění přívodu vzduchu pro spalování a větrání, zajištění odvádění spalin, zajištění tlakového a plynového zařízení proti vnějším vlivům.

Při kontrolách bylo zjištěno celkem 225 nedodržení povinností zaměstnavatelů vyplývajících z právních předpisů, což představuje v průměru 4,41 nedodržení na jednu kontrolu a kontrolovaný subjekt.

Nejčastěji zjištěné nedostatky.

Při kontrolách bylo nejčastěji zjištěno nedodržení právních předpisů v oblasti:

- požadavků na bezpečný stav pracovišť stanovených v příloze k Nař. vlády č. 101/2005 Sb.
- provádění kontrol a revizí zařízení ve stanovených lhůtách
- instalace bezpečnostních značek a bezpečnostního značení
- ochrany rozvodů plynů proti korozi
- ochrany rozvodů plynů proti účinkům atmosférické elektřiny
- vedení provozní dokumentace
- školení zaměstnanců z předpisů BOZP týkající se výkonu jejich práce

Při žádné kontrole nebyly zjištěny takové nedostatky, které by bezprostředně ohrožovaly bezpečnost a zdraví osob na pracovištích a vyžadovali by okamžité vyřazení zařízení z provozu.

Návrh na opatření.

U provozovatelů kotelen, kteří nemají výrobu tepla jako hlavní předmět činnosti zvýšit odborné povědomí týkající se provozu, údržby, kontrol a revizí kotlů a plynových zařízení. Týká se především školských zařízení.

Závěr

Na základě výše uvedených skutečností lze konstatovat, že cíle úkolu byly v roce 2008 splněny a jednotlivé kontroly přispěly k odstranění zjištěných závadných stavů u jednotlivých subjektů a zvýšení povědomí provozovatelů zařízení v této oblasti.

Úkol 08.1.08

Bezpečnost provozu plošin

Cílem úkolu byla kontrola stavu provozovaných pracovních plošin a kontrola dodržování povinností provozovatelů, včetně půjčoven těchto zařízení, vyplývajících z právních platných předpisů. Kontrolami byl rovněž ověřován stav při zajišťování bezpečnosti pracovišť, vzájemná informovanost o rizicích v případech provádění dodavatelské činnosti s plošinou, odborná a zdravotní způsobilost obsluh, provádění pravidelných revizí a zkoušek, provádění údržby zařízení v souladu s pokyny výrobce a vedení předepsané provozní dokumentace.

Kontroly byly provedeny u 50 subjektů, z toho 41 u právnických osob a 9 u fyzických osob. Při provádění kontrol bylo postupováno v souladu s vypracovanými kontrolními seznamy a s využitím platných technických norem pro pracovní plošiny. Z největší části byly kontrolovány provozovatelé pracovních pojízdných plošin. Závěsné a stožárové plošiny byly zjištěny pouze ve dvou případech.

Při kontrolách u subjektů bylo zjištěno 101 neshod s platnými předpisy, které jsou zapsané v protokolech a přenesené do ISD a které se převážně týkaly nedostatků provozovatelů ve vyhodnocování rizik, prokazatelném seznámení všech zúčastněných osob s těmito riziky.

Přehled nedodržení platných předpisů :

Nařízení vlády č. 378/2001 Sb. - 40x

- nevedení provozní dokumentace
- neoznačení ovládacích prvků
- neoznačení plošiny nosností
- chybějící části zábradlí
- neoznačení výsuvných podpěr
- nezakrytování lanových převodů v dosahu obsluhy

Zákon č. 262/2006 Sb. – 34x

- nevyhledaná rizika a nepřijata opatření pro odstranění
- neprovedené odborné školení obsluh
- nepředání informací o rizicích zaměstnancům
- nedostatečná osnova pro školení a přezkoušení znalostí obsluh

Zákon č. 309/2006 Sb. – 20x

- zařízení nejsou kontrolována a udržována
- nejsou prováděny revize
- není prováděna údržba

Nařízení vlády č. 101/2005 Sb. – 6x

- není stanoven způsob pro vedení provozní dokumentace
- nejsou prováděny zápisy o kontrolách

Nařízení vlády č. 494/2001 Sb. – 1x

- není vedena evidence v knize úrazů

Závěr

U všech kontrolovaných subjektů bylo vydáno opatření k odstranění zjištěných závad a bylo vyžadováno podání písemné zprávy o přijatých opatřeních kontrolovaného subjektu a o způsobu odstranění závad.

Lze konstatovat, že kontroly pracovních plošin splnily svůj účel, neboť značná část provozovatelů výtahů nebyla vůbec informována o požadavcích technických norem ČSN ISO 18878 a ČSN ISO 18893, týkajících se zásad pro prohlídky, údržbu a provoz a školení obsluh. Zde je zřejmé, že osvětová činnost a vlastní informovanost revizních techniků není dostatečná.

Úkol 08.1.09

Kontrola plnění úkolů zadavatele stavby

Cílem úkolu bylo ověřit, zda zadavatelé staveb dodržují povinnosti uložené zákonem č.309/2006 Sb., a tím působí na snižování pracovní úrazovosti způsobené ne vždy dostatečnou informovaností jednotlivých zhotovitelů o možných rizicích a úkonech prováděných jednotlivými zaměstnanci pro bezpečný výkon práce.

Kontroly byly zaměřeny na staveniště, kde působili současně zaměstnanci více než jednoho zhotovitele, dále v případech, kdy celková předpokládaná doba trvání prací a činností přesáhne dobu určenou v §15, zákona č.309/2006 Sb., a na stavbách, kde budou vykonávány práce a činnosti vystavující fyzickou osobu zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví.

Začátek plnění úkolu byl věnován snaze o co největší medializaci povinností zadavatelů staveb, protože počty zaslaných Oznámení o zahájení stavby v roce 2007 odhadem nepředstavovala ani promile počtu, který by odpovídal stavu roku.

Jedna část aktivit byla soustředěna do informování stavebních úřadů. Podařilo se domluvit účast na poradě zaměstnanců stavebních úřadů okresu Český Krumlov, Tábor a statutárního města České Budějovice.

Vedoucí inspektor jednal osobně s ředitelem Krajského úřadu, kde předal informaci o povinnostech zadavatelů, informace byla zaslána i odboru výstavby KÚ.

OIP byl vytvořen informační text, který byl rozeslán sdělovacím prostředkům. Tento text byl uveřejněn na internetových stránkách SÚIP, BOZP info a v novinách MPSV Práce & sociální politika. Rozhovor s inspektorem byl uveřejněn dne 11.2. v regionální příloze deník MF dnes a téhož dne byl natočen i rozhovor do televize NOVA, který byl odvysílán v délce 90 sec. v pořadu Snídaně s NOVOU dne 26.2.2008.

Dále byla regionální televizí RTA natočena a dne 10.1. odvysílána minutová informace v regionálním vysílání televize PRIMA a následně pak v tomtéž byla natočena 3,5 minutová diskuse v rámci televizní rubriky Host dne. Odvysíláno bylo 28.1.2008.

Kromě těchto aktivit byl vytvořen informační leták pro zadavatele staveb, který byl přikládán k projektovým dokumentacím, zasílán e-mailem při telefonických dotazech, rozdáván na seminářích a při návštěvách na konzultačních místech apod..

Byl nahrán rozhlasový příspěvek pro ČRo České Budějovice, který byl odvysílán 4.3.2008

Informační leták byl zveřejněn ve 2. čísle Zpravodaje Českého svazu stavebních inženýrů, které vyšlo v březnu 2008.

Dne 13.3.2008 bylo umožněno půlhodinové vystoupení inspektora na poradě vedoucích stavebních úřadů Jihočeského kraje (přes 50 přítomných), kde byla vysvětlena problematika zákona a předány informační materiály.

Rovněž zástupce regionální kanceláře OIP Jihlava se v měsíci březnu loňského roku účastnil setkání všech vedoucích pracovníků stavebních odborů a úřadů z celého regionu Vysočiny, které se konalo na KÚ v Jihlavě. Všichni zúčastnění byli požádáni o nalezení formy spolupráce s místně příslušným OIP, především k umožnění větší a přímější informovanosti stavebníků o jejich povinnostech jako zadavatelů staveb, upozorněním, ve vydávaných rozhodnutích SÚ a jejich odborů. Nutno dodat, že ve větší části regionu Vysočiny, se podařilo tuto spolupráci navázat.

Proběhla i celá řada seminářů, na kterých byla problematika zákona ve vazbě na zadavatele staveb inspektory vysvětlována. Lze však konstatovat, že se těchto seminářů pořadatelé oslovení zadavatelé staveb (developerské organizace, investiční oddělení měst a obcí) a pozvaní projektanti ve větší míře nezúčastnili.

Vlastní naplnění úkolu probíhalo ve dvojí linii. Jednak byly zjišťovány zadavatelé staveb při provádění úkolu 08.1.01, dále pak byly objevovány stavby na základě informací získaných inspektory při cestování po regionu. V rámci plnění úkolu provedl OIP 31 kontrol. Z hlediska získaných poznatků nejčastější příčinou nedodržení zákona byla jeho neznalost. Častou výmluvou bylo i to, že zadavatelé staveb mají smlouvu jen s jedním zhotovitelem stavby, že neví, zda bude více zhotovitelů, protože to je věcí vybraného generálního dodavatele apod. Neznalost požadavků zákona však nelze předpokládat u zahraničních investorů, neboť jmenování koordinátora i nahlašování staveb je v jejich státech již dlouhodobým požadavkem. Z hlediska charakteristiky neohlášených staveb se jednalo o obchodní centra, výrobní objekty a bytové developersky stavěné bytové domy a komplexy. Kontrola se nezaměřovala k individuální bytové výstavbě, odkud přišly pouze dvě ohlášení stavby.

Provádění kontroly výrazně zvýšilo počet podávaných ohlášení o zahájení prací na OIP. Přesto je to malé procento z počtu povolených staveb. Řada ohlášení byla doručována opožděně, neboť se zadavatelé dozvěděli o nahlášení naší kontroly u stavební organizace, případně získali informace od porušujících kolegů apod. Úroveň ohlášení je však často velmi nízká. Velké množství ohlášení neobsahovalo ani základní údaje požadované přílohou NV 591/2006 Sb. (poslány formou dopisu s konstatováním, že ohlašují stavbu bez uvedení dalších údajů). Další velká část ohlášení neměla vyplněná jména koordinátorů resp. byl uveden pouze koordinátor pro realizaci. Z podpisu ohlášení stavby je zřejmé, že naplnění zákonného požadavku za zadavatele zajišťují stavební dozoři nebo koordinátoři. Z hlediska doručování jsou některá ohlášení zaslána elektronicky bez elektronického podpisu. U zásadně nevyhovujících ohlášení byli zasilatelé telefonicky nebo e-mailem upozorněni na nedostatky a vyzváni k nápravě zjištěného stavu.

Úkol 08.1.19

Integrovaná inspekce podle zákona č. 59/2006 Sb. o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky.

V roce 2008 byla provedena společná inspekce podle zákona č. 59/2006 Sb. dle ročního plánu kontrol zaslaných ČIŽP.

- Prověrka byla uskutečněna u všech naplánovaných subjektů. Dle požadavku ČIŽP byla na počátku roku provedena kontrola na vybraných zimních stadionech se zaměřením na zjištění stavu při nakládání a vlastním provozem zařízení s velkým obsahem čpavku (chlazení ledové plochy v zástavbě)
- U většiny subjektů zařazených dle zákona č. 59/2006 Sb. je kontrola prováděna již několik let za sebou a při kontrolách nejsou zjišťovány závažné nedostatky. Zjištěná porušení jsou většinou drobného provozního charakteru.

- V kontrolovaných subjektech nebyly smrtelné a „těžké“ pracovní úrazy.
- Při všech integrovaných inspekcích byla dobrá spolupráce s Českou inspekcí životního prostředí i mezi dalšími státními orgány.
- V roce 2008 byly provedeny kontroly u všech zařazených subjektů, kromě skladů výbušnin, které nespádají do kompetence kontrol podle zákona č. 251/2005 Sb.

K činnosti související s posuzováním dokumentací je třeba uvést, že posouzení obsáhlých dokumentací zabírá mnoho času. Přímé řešení bezpečnosti vlastního provozu zde většinou není uvedeno a při vlastní kontrole subjektu je třeba dále posuzovat provozní dokumentaci. Právní předpisy přímo neřeší, co a v jakém rozsahu musí dokumentace obsahovat ve vztahu ke kontrole OIP.

Výčet zásadních připomínek k posuzovaným dokumentacím:

1. V analýzách rizik nejsou analyzovány reprezentativní scénáře důležité z pohledu BOZP zaměstnanců na pracovištích v jednotlivých objektech, např.:
 - možnost vzniku vnitřní iniciační události únikem LPG z vyústění odfuků pojistných ventilů skladovacích nádrží LPG.
 - možnost vzniku domino efektů na sousedních nádrží pro uskladnění LPG při vzniku reprezentativních scénářů havárií
 - scénář ohrožení osob při úniku LPG podle jednotlivých reprezentativních scénářů havárií (zdrojů rizika) bez iniciace požáru nebo výbuchu – scénář ohrožení osob způsobený vytěsněním kyslíku uniklým LPG
 - vliv slunečního záření a atmosférické teploty při skladování lahví s technickými plyny na volných nestíněných plochách
 - není analyzováno riziko nebezpečí výbuchu, ačkoliv podle zpracované dokumentace pro ochranu před výbuchy podle Nař. vlády č. 406/2004 Sb., jsou na pracovištích vyhodnocena a stanovena místa se zónami s nebezpečím výbuchu
2. Ve zpracovaných dokumentacích není uváděn, např.:
 - kompletní výčet skladovaných nebezpečných chemických látek
 - kompletní výčet činností, které zaměstnanci provádějí při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami
 - není uvedený úplný výčet stanovených OOPP pro ochranu zaměstnanců při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami.
3. Ve zpracovaných dokumentacích jsou rozpory (např.):
 - pro max. počty železničních cisteren s LPG na stáčišti, v jedné dokumentaci jsou uváděny různé údaje
 - chybí zakreslení objektů v grafických přílohách, ačkoliv v popisu objektů jsou uváděny
4. V bezpečnostních zprávách nejsou konkrétně stanoveny a popsány směry únikových cest z jednotlivých objektů

Výčet nejzávažnějších porušení.

Všeobecná část:

Zaměstnavatel má pro prodejní centrum vypracovaný dokument – Hodnocení rizik pracoviště. V tomto dokumentu nejsou vyhodnocena rizika, která vyplývají z charakteru instalovaného zařízení čerpací stanice LPG pro motorová vozidla, vznikají při jeho provozování a mohou ohrožovat bezpečnost a zdraví osob na pracovišti.

Subjekt skupiny: A

Nedodržení předpis: Zák. práce č. 262/2006 Sb., § 102, odst. 3

Odborná část:

V areálu prodejního centra je instalována čerpací stanice LPG pro motorová vozidla. Tato stanice byla uvedena do provozu v měsíci říjnu roku 2007. V Provozním řádu této stanice je stanoven harmonogram provozních prohlídek a revizí (pravidelná provozní prohlídka 1 x za 3 měsíce, pravidelná odborná provozní prohlídka 1 x za 6 měsíců). Tyto kontroly stanovené v Provozní řádu nebyly od doby uvedení stanice do provozu ke dni provedení kontroly 10.6.2008 provedeny.

Subjekt skupiny: A

Nedodržení předpis: Zák. č. 309/2006 Sb., § 4, odst. 1, písm. c)

V prostu skladu LPG jsou uskladněny tlakové lahve na LPG. Část těchto lahví je uskladněna volně na otevřené ploše a část je uskladněna v uzavřeném plechovém kontejneru. Tyto lahve nejsou skladovány v souladu s požadavky technických předpisů ČSN 07 83 04, ČSN 26 90 30 a TPG 200 00 (např. není zřejmé, zda je možné lahve skladovat na volné ploše bez zastřešení, není zřejmé jaké je skladované množství, uzavřený plechový kontejner není opatřen větráním pro zajištění dostatečné výměny vzduchu, sklad není označen bezpečnostními značkami, plechový kontejner není uzemněn, nejsou vyznačeny skladovací zóny pro uložení lahví, pro skladování nemá zaměstnavatel zpracovaný Místní řád skladu a pod.).

Subjekt skupiny: B

Nedodržení předpis: Nařízení vlády č. 101/2005 Sb., § 3

V místním provozním předpise kotelny je uvedeno, že obsluha kotelny má provádět 1 x týdně kontrolu průchodnosti pojistného ventilu kotle odlehčením (zároveň požadavek ČSN 07 07 10, čl. 44). Tyto kontroly však nejsou prováděny a tímto vzniká riziko možnosti poruchy kotle z důvodu eventuelní neprůchodnosti pojistného ventilu.

Subjekt skupiny: zatím nezařazen – bude skupiny A

Nedodržení předpis: Zák. č. 309/2006 Sb., § 4, odst. 1, písm. c)

Připomínky, náměty, zhodnocení

U kontrolovaných subjektů v rámci úkolu „prevence závažných havárií“ jsou kontroly prováděny periodicky, opakovaně. V předešlých kontrolách byly vyřešeny nejdůležitější požadavky bezpečnosti provozu. Při následných kontrolách jsou zjišťovány většinou nedostatky týkající se nových pracovišť a zařízení, která byla uvedena do provozu v období od poslední kontroly.

Návrh opatření

Společnými kontrolami našeho úřadu a ostatních státních orgánů podle zákona č. 59/2006 Sb. v dalším období preventivně působit na subjekty nakládající s nebezpečnými látkami. Těmito kontrolami zajišťovat průběžné snižování rizik při nakládání s nebezpečnými látkami a zvyšování kvality BOZP u jednotlivých subjektů.

Úkol 08.1.20

Program „Bezpečný podnik „

Program „Bezpečný podnik“ je každoročně zařazován do úkolů systému Státního úřadu inspekce práce (SÚIP), jako jeden z úkolů Národní politiky BOZP. Jedním z cílů Národní politiky BOZP je zvýšení úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, vedoucí ke snížení pracovní úrazovosti a tím i nákladů s ní souvisejících. Naplnění tohoto cíle lze dosáhnout realizací programu „Bezpečný podnik“. Zároveň realizací tohoto programu v organizacích je naplňován i jeden z hlavních požadavků Strategie EU pro oblast BOZP na léta 2007–2012, kterým je naplnění závazku dosáhnout snížení pracovní úrazovosti v členských zemích EU o 25%.

Program odpovídá systémům řízení jakosti a environmentálního řízení. Svými požadavky zároveň podporuje Program na podporu zdraví, který je každoročně vyhlašován hlavním hygienikem ČR pod názvem „Podnik, který podporuje zdraví“. Tím je mimo jiné naplňován požadavek dokumentu „Zdraví pro všechny v 21. století“. Uplatňování efektivního systému řízení BOZP vede ke snižování pracovní úrazovosti, nemocnosti a k celkovému zvyšování úrovně BOZP. Ze strany státu jsou tak programem „Bezpečný podnik“ vytvořeny podmínky pro trvalé zvyšování úrovně BOZP a tím i vyšší kvality života jejich zaměstnanců.

Subjekty plnící požadavky programu „Bezpečný podnik“ jsou v řadě případů zapojeny také do každoročně vyhlašovaných kampaní v rámci tzv. Správné praxe, konané u příležitosti Evropského týdne BOZP. Tyto kampaně jsou zaměřeny vždy na jednu konkrétní oblast, představovanou určitým rizikovým faktorem ohrožujícím život a zdraví pracovníků. V období roku 2008-2009 se jedná o Evropskou kampaň o hodnocení rizik – Zdravé pracoviště – Dobré pro Vás- Dobré pro podnikání.

1. Přehled držitelů osvědčení „Bezpečný podnik „:

DD Lukavec
Hochtief CZ a.s., Praha (sídlo Sezimovo Ústí)
JE Dukovany
JE Temelín
Kostecké uzeniny a.s., Kostelec
Mann + Humel CZ s.r.o., Nová Ves
Bosch Diesel s.r.o., Jihlava
ČZ a.s., Strakonice
ČZ Řetězy s.r.o., Strakonice
ČZ Strojírna s.r.o., Strakonice
Teplárna a.s., České Budějovice
VaK a.s., České Budějovice

2. Na základě nově podaných žádostí držitelů osvědčení v rámci tříletého intervalu byly v roce 2008 provedeny prověrky systémů řízení bezpečnosti práce:

Hochtief CZ a.s., Praha (sídlo Sezimovo Ústí)

JE Dukovany

JE Temelín

Bosch Diesel s.r.o., Jihlava

ČZ a.s., Strakonice

ČZ Řetězy s.r.o., Strakonice

ČZ Strojírna s.r.o., Strakonice

Na základě kladných výsledků provedených prověrek byly žadatelům předána nová osvědčení na podzim roku 2008 kromě žadatele Bosch Diesel s.r.o., Jihlava, kterému bylo předáno osvědčení na jaře roku 2008.

U žadatelů DD Lukavec a Mann + Humel CZ s.r.o., Nová Ves byly prověrky provedeny již v roce 2007 a osvědčení byly žadatelům předány na jaře v roce 2008.

3.2 Výsledky kontrolní činnosti podle schváleného ročního programu kontrolních akcí v oblasti PVP

Úkol 08.1.06

Provádění kontroly na základě podnětů na porušování pracovních předpisů

Každý podnět je posuzován podle svého obsahu a závažnosti. Poté je rozhodnuto, zda bude podnět šetřen, řešen kontrolou u zaměstnavatele nebo jinak. Téměř všechny podněty jsou řešeny kontrolou. Všechny podněty byly řešeny v rámci plnění úkolu 08.1.06.

Růst počtu přijatých podnětů byl v průběhu roku 2008 neustálý, vzrůstá od konce roku 2007.

Z celkového počtu podnětů je šetřeno zhruba 75% podnětů, podstoupeno bylo cca 15% podnětů, vyřízených jinak bylo cca 10% (telefonem, dopisem).

Podnětů přibýlo oproti roku 2007 v oborech: Doprava, pohostinství, ubytovací služby. Největší nárůst podnětů byl z oblasti školství. Jsou to zpravidla podněty směřující proti diskriminaci a nerovnému zacházení na pracovišti, zpravidla s dlouhou dobou šetření, která přesahuje průměr 45 dnů. Dále se zvýšil počet podnětů podaných výbory základních odborových organizací. Převážně si stěžují na to, že s nimi zaměstnavatel nekomunikuje a vytváří překážky pro jejich činnost, které ve svém důsledku mají z pohledu odborů za cíl odborové organizace zrušit.

Nejvíce podnětů z celkového počtu podnětů bylo v malých organizacích (do 24 zaměstnanců) cca 70% z celkového počtu podnětů. Došlo tak k nárůstu počtu oproti roku 2007 z 65% na 70%

V období od 1.1. 2008 do 31.12. 2008 na úkol 08.1.06 byly podněty průběžně šetřeny. K dnešnímu dni připadají na 1 inspektora cca 2 rozpracované podněty, což je stav, který se oproti roku 2007 nezměnil.

Doba šetření podnětů oproti roku 2007 se snížila z 45 dnů na cca 40 dní, což zahrnuje počet dní od přijetí podnětu přes ukončení kontroly a uložení do databáze.

Z pohledu vyšší účinnosti dozoru a akceschopnosti kontrol prováděných na základě podaných podnětů byla snaha tuto dobu šetření zkrátit. Přijatá opatření ke snížení rozpracovanosti šetřených podnětů vedením inspektorátu, garanty byla realizována.

Z celkového počtu podnětů uložených v databázi vyplývá, že se nezměnil poměr mezi oprávněnými, částečně oprávněnými, neoprávněnými podněty.

Nejvíce podnětů se týká evidence pracovní doby, kdy je problémem její evidence a uchovávání. U nevyplacené mzdy, cestovní náhrad, stanovených příplatků za práci přesčas, práci v sobotu a v neděli tak často vznikají problémy při jejich dokazování. Méně podnětů přišlo na nerovné zacházení a diskriminaci. Problémem je velmi často prokazování diskriminačního jednání, provází ji důkazní nouze.

Z pohledu ukládání pokut kontrolovaným osobám na základě podaných podnětů bylo přihlédnuto k zjištění skutečného stavu, zda podnět byl oprávněný a prokázání správného deliktu při kontrole. Hlavním cílem pokut je především sjednat nápravu závadného stavu, pokud se jeví uložení opatření jako nedostatečně účinné.

Vzájemný poměr ukládání pokut na základě zjištění prováděných kontrol na základě podnětu a kontrol prováděných v rámci plánované kontrolní činnosti je rovnovážný. Bylo ukládáno především v oblasti pracovněprávních vztahů více pokut, s nižší jejich výší. Pokuty příkazem byly často využívány z toho důvodu, že mají z našeho pohledu vyšší účinnost pro sjednání nápravy.

Pořádkové pokuty jsou dávány méně a to z důvodu krátkého časového limitu 30 dnů, který by bylo vhodné prodloužit tak, aby bylo možno je více využívat.

Úkol 08.1.10

Provádění kontrol v ústavech sociální péče, zejména v domovech důchodců a domovech s pečovatelskou službou

Za období roku 2008 bylo u zaměstnavatelů poskytujících sociální péči vykonáno celkem 97 kontrol.

Při prováděných kontrolách byla pozornost inspektorů zaměřena na problematiku:

- plnění povinností zaměstnavatele při vzniku, změnách a ukončení pracovních poměrů,
- určování pracovní doby, dodržování doby odpočinku v týdnu a mezi směnami,
- přesčasové práce,
- odměňování zaměstnanců za práci,
- určování dovolení, proplácení náhrad za dovolenou,
- rovného zacházení – diskriminace.

Při provedených kontrolách byly nejčastěji zjišťovány porušení:

- V plnění povinností zaměstnavatele v informování zaměstnance o jeho právech a povinnostech při uzavírání pracovního poměru.

- Na úseku pracovní doby byly nedostatky nejčastěji zjišťovány v nedodržování doby odpočinku v týdnu, mezi směnami a v délce směny. Nedostatky byly dále zjištěny ve vedení evidence odpracované doby a v neplnění povinností zaměstnavatele v zajištění vyšetření lékařem při zařazení zaměstnanců na noční práci.
- Na úseku odměňování bylo nejvíce porušení zjištěno v tom, že mzda nebyla sjednána, stanovena nebo určena před začátkem výkonu práce, za kterou má mzda příslušet nebo zaměstnavatel nevydal v den nástupu platový výměr, případně změnu neoznámil zaměstnanci písemně ve stanovené lhůtě. Dále v oblasti nevyplacení příplatků za noční práci, příplatků za práci v sobotu, neděli a ve svátek, v neposkytnutí platu nebo náhradního volna za práci přesčas při uzavření vyrovnávacího období.
- Při určování dovolené a proplácení náhrad za dovolenou byly nedostatky zjištěny nejčastěji při udělování dovolené zaměstnancům s nerovnoměrně rozvrženou pracovní dobou. Těmto byla dovolená udělována, v rozporu s ustanovením § 213 odst. 4 zákona č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, v nesprávném rozsahu.
- Při provedených kontrolách u zaměstnavatelů poskytujících sociální péči nebyl zjištěn žádný případ nerovného zacházení se zaměstnanci.

Úkol 08.1.11

Kontroly dodržování pracovněprávních předpisů při zaměstnávání fyzických osob agenturami práce

Cílem úkolu je provést kontrolu dodržování pracovněprávních předpisů vůči zaměstnancům agentur práce, které v ČR zaměstnávají fyzické osoby za účelem výkonu jejich práce pro uživatele. Uživatelem se rozumí jiná právnická nebo fyzická osoba, která práci přiděluje a dohlíží na její provedení. Záměrem kontrolní činnosti je zajistit zejména rovné zacházení se zaměstnanci agentur, vykonávajícími práci pro uživatele, jako s vlastními zaměstnanci ve stejných pozicích, kteří s nimi mají uzavřen pracovněprávní vztah.

Ke dni hodnocení je úkol splněn v rozsahu stanoveném při jeho zadání. Zadané zaměření kontrol bylo dodrženo. Inspektoři se při provedených kontrolách soustředili zejména na:

- odměňování zaměstnanců
- evidenci pracovní doby
- práci přesčas, práci v noci a práci v SO + NE
- diskriminaci a rovné zacházení a na ustanovení pracovněprávních předpisů spadajících pod objekt 603 - pracovní poměr, dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr.

1. Oblast odměňování zaměstnanců

- Při kontrolách nebylo zjištěno porušení platných ustanovení ZP o minimální mzdě a o nejnižší úrovni zaručené mzdy (ve vazbě na složitost, namáhavost a odpovědnost zaměstnanci vykonávané práce).

- V případě jedné agentury práce bylo kontrolou prokázáno neposkytnutí příplatku ke mzdě za noční práci u 4 zaměstnanců v období prosinec 2007 až únor 2008 – porušeno ustanovení § 116 ZP
- V další agentuře bylo kontrolou prokázáno, že zaměstnavatel provedl zaměstnanci srážku ze mzdy bez písemné dohody o srážkách ze mzdy – porušeno ustanovení § 146, písm. b) ZP.

2. Oblast evidence pracovní doby

- Provedenými kontrolami nebyla zjištěna porušení kontrolovaných problematik, uvedených v kontrolním seznamu k této oblasti úkolu.

3. Oblast práce přesčas

- Provedenými kontrolami nebyla zjištěna porušení kontrolovaných problematik, uvedených v kontrolním seznamu k této oblasti úkolu.

4. Oblast rovného zacházení a diskriminace

- Provedenými kontrolami nebyla zjištěna porušení ustanovení ZP s vazbou na sledovanou oblast.

5. Oblast pracovních poměrů a dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr

- Kontrolou provedenou v agentuře práce bylo zjištěno, že zaměstnavatel okamžitě zrušil pracovní poměry svých 3 zahraničních zaměstnanců, aniž by ve svých písemných rozhodnutích o zrušení pracovních poměrů skutkově vymezil jejich důvod a tato rozhodnutí svým zaměstnancům nedoručil ve stanovené době – porušeno ustanovení § 60 ZP.
- V případě další agentury práce zaměstnavatel v dohodě o dočasném přidělení zaměstnance k uživateli neuvedl údaje o státním občanství a o místě narození dočasně přiděleného zaměstnance – porušeno ustanovení § 308, odstavec 1, písmeno a) ZP.
- Kontrolou provedenou v další agentuře práce bylo zjištěno, že zaměstnavatel zaměstnancům změnil délku pracovní doby sjednanou v pracovní smlouvě, aniž by tuto změnu s nimi písemně předem sjednal – porušeno ustanovení § 40, odst. 1 ZP
- V další agentuře práce bylo dále zjištěno, že její zaměstnanci byli přiděleni k dočasnému výkonu práce u uživatele bez písemného pokynu – porušeno ustanovení § 309, odst. 2, písm. a) až f).
- V případě některých agentur práce byla zjištěna porušení ustanovení § 37 ZP, kdy zaměstnavatelé zaměstnancům neposkytli písemnou informaci s údaji o právech a povinnostech vyplývajících z pracovního poměru, které nebyly obsaženy ve s nimi uzavřených pracovních smlouvách.

Úkol 08.1.18

Kontroly vysílaných pracovníků v rámci poskytování služeb

V rámci prováděné plánované kontrolní činnosti a kontrolní činnosti na základě podnětů nebyly u kontrolovaných osob zjištěni zaměstnanci, kteří by byli vysíláni v rámci poskytovaných služeb.

4. Ostatní kontrolní činnost

4.1 Projektové dokumentace

V průběhu roku 2008 se OIP vyjadřoval k 325 projektovým dokumentacím (PD). I přes rozeslanou informaci na všechny stavební úřady a osobní návštěvy vybraných stavebních úřadů, které se týkaly určení PD ke kterým se inspektorát vyjadřuje, vyžadují stavební úřady i nadále v mnoha případech na zadavatelích staveb a projektantech naše vyjádření i na stavby, které jsou z našeho hlediska bez zvýšeného rizika (drobné stavby, bytové domy, apod.), které jsme nuceni vrátet bez vyjádření.

Nejčastější zjišťované nedostatky :

- projektové dokumentace nejsou zpracovány v rozsahu podle vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb
- projektové dokumentace neobsahují plán bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (u PD pro vybrané stavby, kterých se týká zpracování plánu)
- zadavatelé vybraných staveb neurčili v době jejich přípravy – zpracování PD koordinátora
- v projektových dokumentacích nejsou pro elektrická zařízení stanoveny vnější vlivy podle ČSN 33 2000-3
- před zahájením stavebních prací není zpracován plán BOZP
- zadavatelé staveb neplní požadavek zák.č. 309/2006 Sb. v otázce povinnosti zaslání oznámení o zahájení prací na OIP i když na tuto povinnost byli ve vyjádřeních k PD upozorněni
- v PD se vyskytují rozpory v jednotlivých částech (stavební část, technologie, jednotlivé profese) – není koordinace mezi jednotlivými zpracovateli PD
- v některých případech jsou v PD potřebné části zpracovány s tím, že další konkrétní řešení bude v prováděcí dokumentaci stavby, ta se však již nevypracuje
- při projektování jsou používány neplatné předpisy a normy a to především v oblasti elektro a plynových zařízení a stavebnictví (vyhl.č.324/1990 Sb., vyhl.č.110/1975 Sb.)
- v projektech výrobních hal nejsou stanoveny manipulační prostory, skladovací prostory a komunikační cesty pro pohyb zaměstnanců.

4.2 Kolaudace staveb

V roce 2008 se inspektoři OIP zúčastnili 497 kolaudačních řízení. Ve většině případů nebyly při kolaudacích zjištěny závady, které by bránily v uvedení stavby do trvalého provozu. V případě zjištěných rozporů s právními předpisy byly stanoveny lhůty pro odstranění závad. Z celého počtu kolaudací resp. závěrečné kontrolní prohlídky stavby bylo v 34 případech kolaudační řízení přerušeno a odloženo na pozdější termín tak, aby organizace měla dostatečný prostor k odstranění závad a nedostatků.

V některých případech a to na žádost stavebníka byly prováděny tzv. předkolaudace, které měly konzultační formu a do značné míry napomohly k odstranění takových závad, které by bránily při běžné kolaudaci uvedení stavby do trvalého provozu.

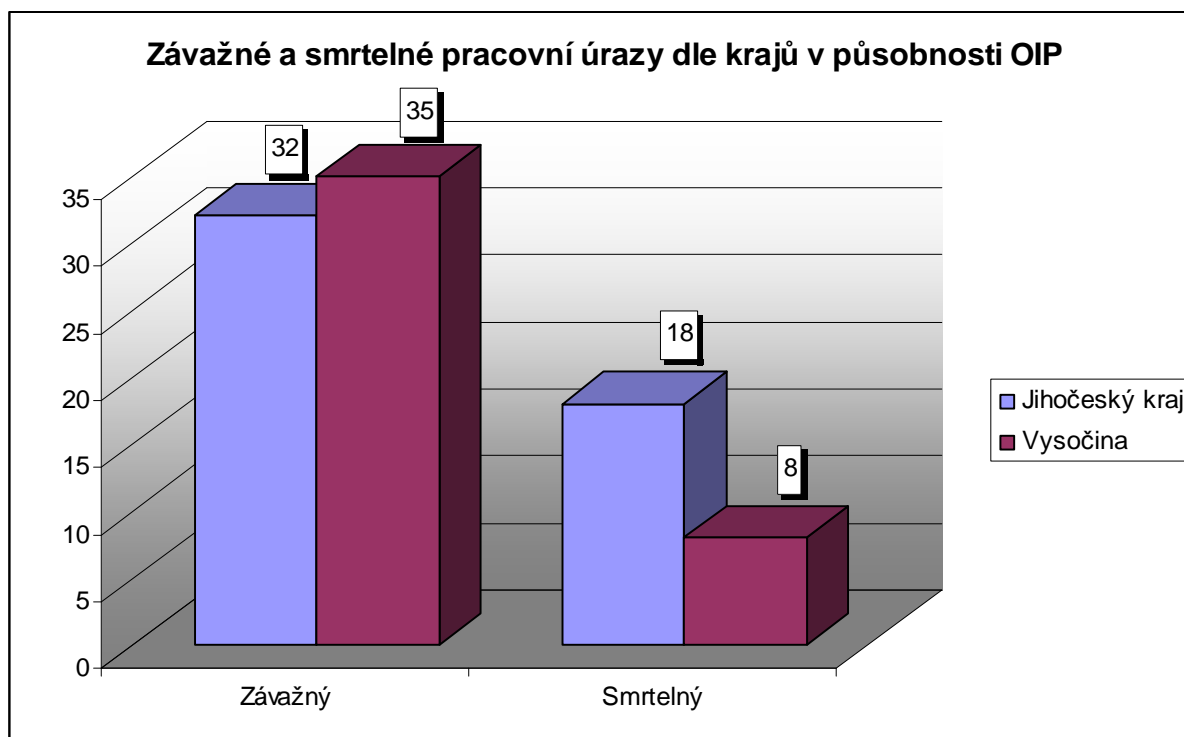
Nejčastější zjišťované nedostatky :

- stavby jsou provedeny tak, že nejsou respektovány požadavky OIP uplatněné ve vyjádření k projektovým dokumentacím
- během stavby došlo k zásadním změnám oproti OIP posuzované dokumentaci a provedení stavby nespĺňuje požadavky BOZP a bezpečnosti technických zařízení
- v době kolaudace není instalována technologie a stroje
- v době kolaudace nejsou dokončeny venkovní plochy a komunikace
- v některých případech není stavba dokončena jako celek a stavebník žádá o vydání povolení k jejímu užívání
- nejsou instalovány zákazové, příkazové, výstražné a informační značky
- nejsou vyznačené manipulační a skladovací plochy v halových objektech
- chybí nebo nejsou vhodně umístěny značky pro nouzové opuštění objektů, dveře nouzových východů jsou uzamčeny
- provozní dokumentace k strojnímu zařízení není v českém jazyce
- nejsou značeny hlavní vypínače el. energie a hlavní uzávěry plynu
- schody nejsou opatřeny madly resp. zábradlím
- rozdílné výšky komunikací a pracovišť neoznačeny resp. neinstalováno zábradlí

4.3 Kontrola příčin (vyšetřování) pracovních úrazů

Počet pracovních úrazů na území Jihočeského kraje a Vysočiny			
	Ostatní	Závažný	Smrtelný
Jihočeský kraj	4709	32	18
Vysočina	3 713	35	8
Celkem	8422	67	26
Celkový počet evidovaných pracovních úrazů			
Zahraničí	88	3	1
Celkem	8 510	70	27

Přehled počtu všech úrazů - rozděleno dle krajů a druhů úrazu:

Smrtelné pracovní úrazy

Na OIP bylo v roce 2008 nahlášeno 27 smrtelných pracovních úrazů, z toho k šetření bylo vybráno 21, tj. všechny úrazy, které neměly povahu dopravní nehody. Dopravní nehody se na celkovém objemu smrtelných pracovních úrazů v roce 2008 podílely 22 %, jedna z nich se stala v zahraničí u organizace spadající svým sídlem do působnosti inspektorátu.

Přehled zdrojů a příčin nahlášených smrtelných pracovních úrazů:

Kód příčiny úrazu	0	1	2	4	8	9	11	13	Σ	%
Zdroj úrazu										
Břemena (materiál, předměty přemísťované)		1							1	3,7%
Drobné úlomky z materiálů nebo z nástrojů		1							1	3,7%
Motorové dopravní prostředky vnitropodnikové				1	1				2	7,4%
Motorové silniční dopravní prostředky					5		2		7	25,9%
Ostatní materiál - předměty, výrobky - pád předmětů		2			1				3	11,1%
Ostatní zvýšená pracoviště - pády osob z výše			2	1	3	1			7	25,9%
Prohlubně, jámy, nezakryté otvory			1						1	3,7%
Stroje stavební a pro úpravu terénu,	1				1				2	7,4%
Stroje zdobňovací, drticí (mlýny), třídící					1				1	3,7%
Zvířata								1	1	3,7%
Zvláštní stroje zemědělské (vlečné a ostatní)					1				1	3,7%
Součet	1	4	3	2	13	1	2	1	27	
Vyjádření v %	3,7%	14,8%	11,1%	7,4%	48,1%	3,7%	7,4%	3,7%		100,0%

Přehled zdrojů a příčin šetřených smrtelných pracovních úrazů:

Kód příčiny úrazu	0	1	2	4	8	9	13	Σ	%
Zdroj úrazu									
Břemena (materiál, předměty přemísťované nebo		1						1	4,8%
Drobné úlomky y materiálů nebo z nástrojů odlétnuv		1						1	4,8%
Motorové dopravní prostředky vnitropodnikové				1	1			2	9,5%
Motorové silniční dopravní prostředky					1			1	4,8%
Ostatní materiál (mimo zn.48), předměty, výrobky,		2			1			3	14,3%
Ostatní zvýšená pracoviště - pády osob z výše			2	1	3	1		7	33,3%
Prohlubně, jámy, nezakryté otvory			1					1	4,8%
Stroje stavební a pro úpravu terénu,	1				1			2	9,5%
Stroje zdobřhovací, drtící (mlýny), třídící					1			1	4,8%
Zvířata							1	1	4,8%
Zvláštní stroje zemědělské (vlečné a ostatní)					1			1	4,8%
Součet	1	4	3	2	9	1	1	21	
Vyjádření v %	4,8%	19,0%	14,3%	9,5%	42,9%	4,8%	4,8%		100,0%

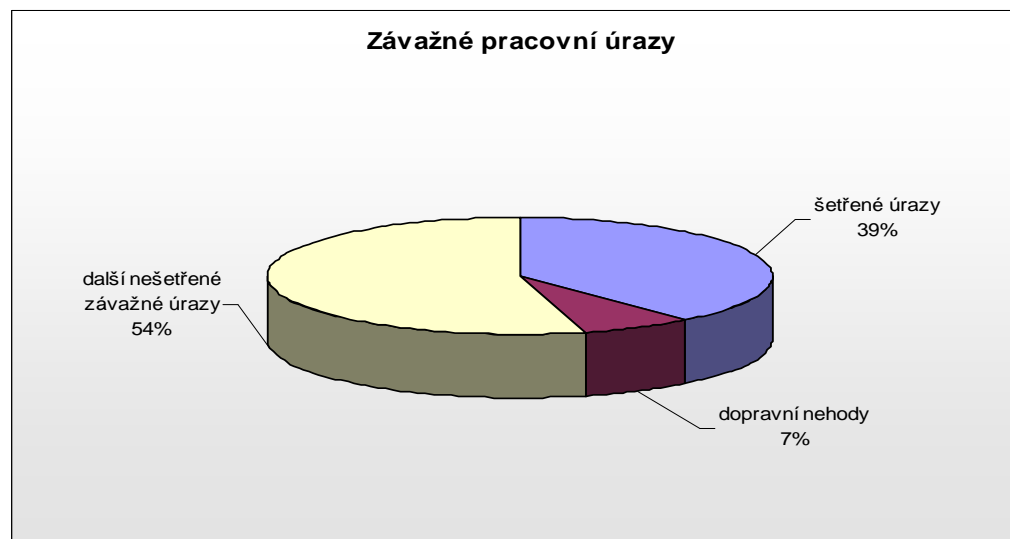
Legenda k tabulkám – příčiny úrazů

0. Neznámé příčiny
1. Vadný nebo nepříznivý stav zdroje úrazu (nikoli pracoviště)
2. Chybějící nebo nedostatečná ochranná zařízení a zajištění
3. Chybějící (nepřidělené), nedostatečné nebo nevhodné osobní ochranné pomůcky
4. Nepříznivý stav nebo vadné uspořádání pracoviště popř. komunikace (i když je pracoviště zdrojem úrazu)
5. Závady v osvětlení a viditelnosti, nepříznivé vlivy hluku, otřesů a vadného ovzduší na pracovišti (na komunikaci)
6. Nesprávná organizace práce
7. Neobeznámenost s podmínkami bezpečné práce a nedostatek potřebné kvalifikace (teoretických znalostí, dovednosti, zručnosti, přizpůsobení apod.)
8. Používání nebezpečných postupů nebo způsobů práce vč. jednání bez oprávnění, proti zákazu prodlévání v ohroženém prostoru
9. Odstranění nebo nepoužívání předepsaných bezpečnostních zařízení a ochranných opatření
10. Nepoužívání (nesprávné používání) předepsaných a přidělených osobních ochranných pomůcek (přístrojů)
11. Ohrožení jinými osobami (odvedení pozornosti při práci, žerty, hádky a jiná nesprávná či nebezpečná jednání druhých osob)
12. Nedostatky osobních předpokladů k řádnému pracovnímu výkonu (chybějící tělesné předpoklady, smyslové nedostatky, nepříznivé osobní vlastnosti a okamžité psychofyzilogické stavy) a riziko práce
13. Ohrožení zvířaty a přírodními živly
14. Špatně nebo nedostatečně odhadnuté riziko

Závažné pracovní úrazy

Závažný pracovní úraz je definován dle NV 494/2001 jako úraz který si vyžádá hospitalizaci delší než pět kalendářních dní. Na OIP bylo v roce 2008 nahlášeno 70 závažných pracovních úrazů, z toho k šetření jich bylo vybráno 27. Dopravní nehody se na celkovém objemu závažných pracovních úrazů v roce 2008 podílely 7 %, jedna z nich se stala v zahraničí u organizace spadající svým sídlem do působnosti inspektorátu, stejně jako dva další nešetřené úrazy.

Přehled zdrojů a příčin šetřených závažných pracovních úrazů:

Kód příčiny úrazu	0	1	2	4	6	8	14	Σ	%
Zdroj úrazu									
Břemena (materiál, předměty přemísťované)							1	1	3,7%
Dopravníky (transportéry)			1			1	1	3	11,1%
Látky žíravé a leptavé (i pokud jsou současně horké)	2							2	7,4%
Lisy, kladiva, buchary apod.	1		1					2	7,4%
Motorové dopravní prostředky vnitropodnikové				1	1	1		3	11,1%
Motorové silniční dopravní prostředky					1			1	3,7%
Okružní, rámové a jiné pily na dřevo							1	1	3,7%
Ostatní materiál, předměty, výrobky - pád předmětů		1						1	3,7%
Ostatní zvýšená pracoviště - pády osob z výše			4		3			7	25,9%
Prohlubně, jámy, nezakryté otvory				1				1	3,7%
Vnitropodnikové lanovky, řetězovky			1					1	3,7%
Zvedací a dopravní zařízení - pomůcky		1						1	3,7%
Zvláštní stroje na výrobu buničiny, lepenky a papíru			1					1	3,7%
Zvláštní stroje pro různé pracovní obory						1		1	3,7%
Zvláštní stroje zemědělské (vlečné a ostatní)						1		1	3,7%
Součet	3	2	8	2	5	4	3	27	
Vyjádření v %	11,1%	7,4%	29,6%	7,4%	18,5%	14,8%	11,1%		100%

Přehled zdrojů a příčin nahlášených závažných pracovních úrazů

Kód příčiny úrazu	0	1	2	4	6	8	9	11	12	13	14	Σ	%
Zdroj úrazu													
Břemena (materiál, předměty)						1					3	4	5,7%
Dopravníky (transportéry)			1			1					1	3	4,3%
Jefáby a jiná zdvihadla pro různosměrnou dopravu											1	1	1,4%
Kotle, nádoby a vedení (potrubí) pod tlakem		1				1						2	2,9%
Látky hořlavé a vznětlivé, expozivní plyny, oheň		1				1						2	2,9%
Látky žíravé a leptavé (i pokud jsou současně horké)	2											2	2,9%
Lisy, kladiva, buchary apod.	1		1			1						3	4,3%
Motorové dopravní prostředky vnitropodnikové		1		1	2	1						5	7,1%
Motorové silniční dopravní prostředky					1	2		1	3			7	10,0%
Nástroje ruční (řezné, sekací, krájecí, dlabací)						1						1	1,4%
Okružní, rámové a jiné pily na dřevo							1				1	2	2,9%
Ostatní materiál (předměty, výrobky) - pád předmětů		1									1	2	2,9%
Ostatní zvýšená pracoviště - pády osob z výše			4		3	2						9	12,9%
Pily, frézy a stroje protahovací a hoblovací						1						1	1,4%
Pomocné strojní nářadí (upínací "nástroje" a zařízení)		1										1	1,4%
Prohlubně, jámy, nezakryté otvory				1		1					1	3	4,3%
Schody, žebříky, výstupy - pády osob na nich						3			5			8	11,4%
Silnice, cesty apod. včetně dopr.											1	1	1,4%
Vnitropodniková pracoviště				1					2			3	4,3%
Vnitropodnikové lanovky, řetězovky			1									1	1,4%
Výbušniny (trhaviny, třaskaviny, střelivo) a střelivo								1				1	1,4%
Zemina, hornina, kámen, kusový a sypký materiál											1	1	1,4%
Zvedací a dopravní zařízení - pomůcky		1						1				2	2,9%
Zvířata										2		2	2,9%
Zvláštní stroje na výrobu buničiny, lepenky a papíru			1									1	1,4%
Zvláštní stroje pro různé pracovní obory						1						1	1,4%
Zvláštní stroje zemědělské (vlečné a ostatní)						1						1	1,4%
Součet	3	6	8	3	6	18	1	3	10	2	10	70	
Vyjádření v %	4,3%	8,6%	11,4%	4,3%	8,6%	25,7%	1,4%	4,3%	14,3%	2,9%	14,3%		100,0%

4.4 Šetření stížností

V roce 2008 neobdržel OIP žádné podání, které by mělo charakter stížnosti.

5. PORADENSKÁ, VÝCHOVNÁ A VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

5.1. Poradenství a přednášková činnost

Ve vztahu k veřejnosti OIP působí především při lektorském zajištění seminářů a přednášek, kterých se zúčastňuje především podnikatelská veřejnost z různých oblastí činností. Přednášky byly zaměřeny na otázky zavádění nových předpisů s ohledem na požadavky EU, hodnocení rizik a program „Bezpečný podnik“.

V 1.pololetí 2008 byla realizována účast zaměstnanců na následujících vzdělávacích akcích:

1. – odborný seminář – školení a instruktáž k HÚ č.08/1.10 - účast 3 zaměstnanci
- seminář o zkušenostech a činnosti koordinátora BOZ při práci - účast 5 zaměstnanců
na staveništi na stavbách v Německu
- seminář z oblasti průmyslu - účast 4 zaměstnanci
- školení z oblasti diskriminace - účast 4 zaměstnanci
- odborný seminář „dopravci“ - účast 1 zaměstnanec
- školení k problematice „nemocenské pojištění 2008“ - účast 2 zaměstnanci
- seminář z problematiky PPV – výklad NV č.564/2006 Sb. - účast 22 zaměstnanců
- odborný seminář „Elektrotechnika“ - účast 5 zaměstnanců
- odborný seminář „Rizika v praxi“ - účast 5 zaměstnanců
- odborný seminář „Problematika ve školství“ - účast 2 zaměstnanci
- školení SÚIP Praha- pořizování dat-majetek - účast 2 zaměstnanci
- seminář SÚIP Praha „Bezpečný podnik“ - účast 1 zaměstnanec
- seminář SÚIP Opava – kampaň SLIC - účast 2 zaměstnanci
- odborný seminář „Závodní preventivní péče a nová legislativa
k podmínkám ochrany zdraví při práci včetně kategorizace prací“- účast 2 zaměstnanci
2. Jazyková příprava
- angličtina – konverzační kurz (pokračování) - účast 8 zaměstnanců
- základní kurz - účast 1 zaměstnanec
3. K zajištění informovanosti zaměstnanců o nových právních normách a předpisech a jejich změnách, je i nadále zajišťována odborná literatura a odborné publikace z oblasti BOZP i PPV. Dále účastníci vzdělávacích akcí podávali informace o získaných poznatcích z těchto akcí ostatním spolupracovníkům, nejčastěji na poradách odborů.

V 2.pololetí 2008 byla realizována účast zaměstnanců na následujících vzdělávacích akcích:

1. Vzdělávání na Institutu státní správy

- kurz „Pracovní právo“ – absolvovali 3 zaměstnanci (1 ved.odboru, 1 ved.odd., 1 ved.právního odboru)
- kurz „Správní řád“ – absolvovali 3 účastníci (1 ved.odboru, 1 ved.odd., 1 ved. právního odboru)
- kurz „Základní příprava lektorů státní správy“ – absolvoval 1 účastník

Kurzy byly ze strany účastníků hodnoceny kladně a získané znalosti je možné uplatnit v praxi OIP.

2. Odborné semináře organizované IVBP Brno

- manipulace s materiálem a skladování - účast 3 inspektoři
- zdvihací zařízení - účast 2 inspektoři
- tlaková a plynová zařízení - účast 6 inspektorů
- stavebnictví - účast 5 inspektorů
- prevence havárií - účast 3 inspektoři
- konference k činnosti Koordinátor BOZP na staveništi – účast 2 inspektoři

Odborné semináře organizované MPSV

- seminář prevence rizik – 30.9.2008 - účast 1 inspektor
- seminář hodnocení rizik z pohledu inspekce práce – 1.10.2008 – účast 7 inspektorů
- seminář hodnocení rizik – úloha zástupců zaměstnanců pro BOZP – účast 2 inspektoři 6.10.2008
- seminář na téma „Pracovní doba“ – účast 25 inspektorů
- seminář na ISPROFIN a investiční záměry pro rok 2008 – 2009 – účast 3 zaměstnanci v Křešicích 21.7.2008

3. Ostatní vzdělávací akce

- seminář „Uchovávání a vyřazování dokumentů v praxi – archiv“ - účast 1 zaměstnanec
- seminář pro správce sítě „WINDOWS SERVER 2008“ a WINDOWS VISTA“ – účast 1 zaměstnanec
- účast na konferenci „Společně bezpečně v Evropské unii a „Uplatnění ergonomie v prevenci pracovních rizik - účast 8 zaměstnanců

4. Jazyková příprava

- angličtina – konverzační kurz (pokračování) - 8 zaměstnanců

Jedna zaměstnankyně, inspektorka PPV, ukončila čtvrtý rok kombinovaného studia v magisterském studijním programu na Zemědělské fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, obor Provozně podnikatelský. V tomto studiu pokračuje i v akademickém roce 2008 – 2009.

Jedna zaměstnankyně, inspektorka PPV, pokračuje v kombinovaném studiu v bakalářském studijním programu na Bankovním institutu vysoké školy Praha, obor právní administrativa v podnikatelské sféře.

Další dvě zaměstnankyně, jedna inspektorka PPV, zahájila první ročník kombinovaného studia na AKADEMII STING soukromé vysoké škole v Brně v bakalářském studijním

programu Hospodářská politika a správa, studijní obor Finanční kontrola v akademickém roce 2008 – 2009 a druhá zaměstnankyně asistentka vedoucího odboru inspekce III. – PPV zahájila též první ročník kombinovaného studia v bakalářském studijním programu na Zdravotně sociální fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích obor Sociální politika a sociální práce ve veřejné správě v akademickém roce 2008 – 2009.

S výše uvedenými čtyřmi zaměstnankyněmi jsou uzavřeny dohody o poskytování úlev při studiu a tyto úlevy jsou jim poskytovány v souladu s uzavřenými dohodami.

5. K zajištění informovanosti zaměstnanců o nových právních normách a předpisech, ev. jejich změnách byla zajišťována odborná literatura a odborné publikace jak z oblasti BOZP tak PPV. Dále účastníci vzdělávacích akcí podávali informace o získaných poznatcích z těchto akcí ostatním spolupracovníkům, nejčastěji na poradách odborů.

Závěr :

I nadále byla uplatňována zavedená praxe a to, že s každým účastníkem školení nebo odborného semináře je prováděn neformální pohovor k získání názoru na vzdělávací akci a její přínos pro praxi inspektorátu. Lze konstatovat, že úroveň vzdělávacích akcí má vzestupnou tendenci, lektori jsou dobře připraveni a při výuce jsou používány příklady z praxe.

Bezplatná poradenská a konzultační činnost je poskytována kdykoliv, podle požadavků tazatelů na pracovištích inspektorátu a dále pak 1x týdně na konzultačních místech, která jsou zřízena ve všech okresních městech Jihočeského kraje a kraje Vysočina. Zaměstnancům a zaměstnavatelům jsou informace poskytovány jak telefonicky, e-mailem, písemně, tak i při osobních návštěvách. Celkem za rok 2008 bylo na konzultačních místech, včetně telefonických dotazů, zodpovězeno cca 4162 dotazů. Převážná část poskytovaných informací v rámci poradenské činnosti se týkala problematiky pracovně právních vztahů a pracovních podmínek.

Nejčastěji se dotazy týkaly problémů z oblasti mezd, odměňování, dále se jednalo o dotazy týkající se uzavírání pracovních smluv, poskytování náhrad, práce přesčas, vydávání zápočtových listů, poskytování dovolené na zotavenou, dodržování předpisů v tuzemské a mezinárodní dopravě a rovného zacházení. Malé procento dotazů tvořily problémy z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

5.2 Publikační činnost

Osvětě a propagaci je v podmínkách OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu v Českých Budějovicích věnována trvalá pozornost.

Vztah k médiím:

Byly poskytnuty informace k redakčním článkům:

- deník Vysočina „Dopravcům hrozí pokuta“ – byla podána informace pro redakční článek

- deník Mladá fronta Dnes – článek „Letos se víc zaměříme na stavebníky“, ve kterém jsou sděleny nové povinnosti, které ukládá inspektorům staveb nový zákon
- deník Mladá fronta Dnes – článek „Úrazy na pracovištích“ – informace o těžkých a smrtelných pracovních úrazech, lednový orkán „Kyrill“
- měsíčník Pelhřimovský Obchodník – článek o pracovním úrazu při lisování kartonů v Humpolci
- Pelhřimovský deník – článek „Býci udupali ošetřovatele, dalšího zranili“ – informace o tragédii na statku v Havlíčkově Brodě
- deník Vysočina, deník Blesk a Havlíčkobrodský deník – článek na stejné téma
- Zpravodaj – informace pro zadavatele staveb ve vazbě na zákon 309/2006 Sb.
- noviny Ministerstva práce a sociálních věcí ČR – článek: „Bezpečnost práce v jaderné energetice“
- deník Jihočeské listy – článek „V kraji za první tři měsíce roku zemřeli při práci dva lidé v Plané nad Lužnicí a v Českých Budějovicích“- rozbor smrtelných pracovních úrazů
- deník Vysočina – článek „Pád z dvacetimetrové výšky dělník nepřežil“- smrtelný pracovní úraz – stavební dělník v Třebíči
- Jihlavský deník, Mladá fronta Dnes a Třebíčské listy – byly uveřejněny články na stejné téma
- měsíčník „Bezpečnost a hygiena práce“ – článek „Práce ve výškách a respektování odpovídající pozornosti ze strany zaměstnavatelů, jejich zaměstnanců a také živnostníků“
- deník Pelhřimovsko a deník Vysočina – článek: „Dělník se zabil při pádu z výšky“- popisuje smrtelný pracovní úraz v Herolticích na Jihlavsku
- měsíčník BOZP & PO Aktuálně – článek „Podceňování možných rizik při práci ve výškách“ – smrtelný pracovní úraz- porušení BOZP
- deník Jihočeské listy – zveřejněn článek „Temelínská jaderná elektrárna obhájila titul „Bezpečný podnik“

- deník Jihočeské listy – zveřejněn článek „Muž zahynul po skoku z rozjetého stroje“- popisuje smrtelný pracovní úraz
- deník Vysočina – zveřejněn článek „Dělníci jsou mnohdy pod tlakem, tak často riskují“
- Zpravodaj ČZ Naše noviny – zveřejněn článek „Úspěšná recertifikace systému Bezpečný podnik“ – obhajoba uděleného certifikátu Bezpečný podnik
- Horácké noviny – Třebíč – zveřejněn článek „Dukovany jsou bezpečné“- Jaderná elektrárna Dukovany obhájila titul Bezpečný podnik
- Časopis SOVAK – příspěvek ze semináře „Aktuální otázky bezpečnosti práce a požární ochrany“
- informace na webu RSS – Temelín obhájil titul Bezpečný podnik
- deník Mladá fronta Dnes – zveřejněn článek ve kterém je podána informace o havárii zásobníku na dusíkatá hnojiva v Omlenicích na Českokrumlovsku
- Zpravodaj SÚIP – zveřejněn článek „V kraji za první tři měsíce roku zemřeli při práci dva lidé, v Plané nad Lužnicí a v Českých Budějovicích“ – rozbor smrtelných pracovních úrazů

5.3 Osvěta

Za účelem objasnění plnění úkolů zadavatele stavby byly realizovány v roce 2008 tyto osvětové akce:

- účast na poradě zaměstnanců stavebních úřadů okresu Český Krumlov, Tábor a statutárního města České Budějovice
- vedoucí inspektor jednal osobně s ředitelem Krajského úřadu, kde předal informaci o povinnostech zadavatelů, informace byla zaslána i odboru výstavby KÚ
- dále byl vytvořen informační text, tento text byl uveřejněn na internetových stránkách SÚIP, BOZP info a v novinách MPSV Práce & sociální politika
- rozhovor s inspektorem byl uveřejněn dne 11.2.2008 v regionální příloze deník MF dnes a téhož dne byl natočen i rozhovor do televize NOVA, který byl odvysílán v délce 90s v pořadu Snídaně s NOVOU
- dále byla regionální televizí RTA natočena a dne 10.1.2008 odvysílána minutová informace v regionálním vysílání televize PRIMA a následně pak v tomtéž byla natočena 3,5 minutová diskuze v rámci televizní rubriky Host dne. Odvysíláno bylo 28.1.2008.
- byl nahrán rozhlasový příspěvek pro Český rozhlas České Budějovice, který byl odvysílán dne 4.3.2008. Informační leták byl zveřejněn ve 2. čísle Zpravodaje Českého svazu stavebních inženýrů, které vyšlo v březnu 2008
- dne 13.3.2008 bylo umožněno půlhodinové vystoupení inspektora na poradě vedoucích stavebních úřadů Jihočeského kraje, kde byla vysvětlena problematika zákona a předány informační materiály

Dále:

- Rádio Vysočina a Český rozhlas – region byl poskytnut rozhovor dne 9.1.2008 k závažnému úrazu práce s VZV – vypadnutí z vozíku
- Rádio Vysočina a Český rozhlas – region byl poskytnut dne 23.1.2008 rozhovor k závažnému pracovnímu úrazu – propadnutí otvorem na stavbě v Jihlavě
- Rádio Vysočina a Český rozhlas – region, TV PRIMA a TV NOVA – byl poskytnut rozhovor k smrtelnému pracovnímu úrazu ušlapání býkem ošetřovatele
- TV NOVA dne 4.3.2008 v pořadu Černé ovce odvysílala vystoupení vedoucího inspektora k případu nevyplacených mezd
- RTA GIMI dne 28.1.2008 byl poskytnut rozhovor pro zadavatele staveb ve vazbě na zákon 309/2006 Sb.
- Dne 3.4.2008 – aktuální vstup do vysílání rádia KISS Jižní Čechy na téma smrtelné pracovní úrazy, příčiny, zdroje a srovnání s rokem 2007
- Rádio Region Jihlava a Rádio Vysočina byl poskytnut rozhovor k smrtelnému pracovnímu úrazu
- Český rozhlas Praha byl poskytnut rozhovor na stejné téma dne 9.4.2008
- Rádio Region Jihlava a Rádio Vysočina byl poskytnut rozhovor k pracovnímu úrazu (přimáčknutí zaměstnance formou)
- Český rozhlas Praha byl poskytnut dne 9.6.2008 rozhovor k těžkému pracovnímu úrazu dvou OSVČ při rekonstrukci balkonů
- TV NOVA dne 3.11.2008 v regionálním vysílání byl poskytnut rozhovor k smrtelným pracovním úrazům vedoucím inspektorem k havárii zásobníku na dusíkatá hnojiva

6. OCHRANA VEŘEJNOSTI

- I když hlavní náplní práce inspektorátu je kontrola dodržování povinností v rozsahu dle § 3 zákona o inspekci práce, podílí se inspektorát i na ochraně veřejnosti např. tím, že :
- posuzuje projektové dokumentace i z pohledu dopadu plánované stavby na bezpečnost veřejnosti
 - poskytuje orgánům činným v trestním řízení a dalším státním institucím na vyžádání informace o předpisech k zajištění bezpečnosti práce , zejména při objasňování úrazů dětí a osob konajících činnost mimo pracovně právní vztahy
 - poskytuje bezplatné poradenství i v případech, kdy se nejedná o pracovně právní vztah, ale lze zejména předpisy bezpečnostní přiměřeně použít
 - v rámci možností popularizuje ve sdělovacích prostředcích otázky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a to i ve vztahu k veřejnosti

7. SPOLUPRÁCE S OSTATNÍMI ORGÁNY A ORGANIZACEMI, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Vztah k veřejnosti:

- pro ROVS Rožnov p. R. byly lektorsky zajištěny:
 - seminář na téma „BOZP v roce 2008“
 - kurz pro osoby odborně způsobilé v oblasti rizik – jarní běh 23 účastníků, podzimní běh 27 účastníků
- ve spolupráci s agenturou EQ SERVIS s.r.o.Znojmo byly v roce 2008 zajišťovány přednášky z oblasti strojírenství, tlakových a plynových zařízení, elektrotechniky, stavebnictví a dopravy. EQ SERVIS z prostředků ESF EU ve spolupráci s Krajským úřadem kraje Vysočina, dále s Krajským hasičským záchranným sborem a ČÍŽP Havlíčkův Brod a také s KHS Jihlava pro osoby odborně způsobilé v rámci celoživotního vzdělávání bezplatné semináře a část přednášek týkajících se BOZP - zajišťovali inspektoři OIP.
- průběžně dle potřeby byly aktualizovány internetové stránky OIP
- pro sdružení oboru Vodovodů a kanalizací ČR SOVAK – I inspektor členem odborné skupiny pro BOZP a PO – seminář pro členy sdružení na téma BOZP ve vodárenství – 40 účastníků
- INTERPROTEC, 13.5. – 16.5. 2008 Výstaviště Brno – účast 7 inspektorů

Spolupráce s ostatními orgány a organizacemi:

- v rámci spolupráce s úřady práce dále pokračovala účast zaměstnanců OIP na jednáních poradních sborů
- KSSZ a OSSZ Jihočeského kraje – školení na téma „Působnost Inspektorátu práce se zaměřením na pracovněprávní vztahy podle ZP. – 60 zaměstnanců
- Bezpečný podnik – předávání certifikátů „Bezpečný podnik“ v Brně – účast 3 zástupců OIP
- Bezpečný podnik – předávání certifikátů „Bezpečný podnik“ v Praze – účast 3 zástupců OIP
- Český svaz zaměstnavatelů v energetice Laboratoř bezpečnosti práce – výsledky kontrolní činnosti SÚIP za rok 2007 a zaměření této činnosti v roce 2008 - přednáška

- Ústav zemědělských a potravinářských informací – „Bezpečnost a ochrana zdraví při práci – BOZP – přednášeli 2 inspektori
- spolupráce s IVBP – přednášky v kurzech pro inspektory čekatele na téma – „Bezpečnost práce v lesnictví a dřevozpracujícím průmyslu“ - přednášel 1 inspektor, a na téma „Svařování“ – přednášel 1 inspektor
- zaměstnanci OIP zpracovali leták program „Bezpečný podnik“, a informační leták týkající se povinností zadavatele stavby podle zákona 309/2006 Sb. Oba letáky jsou umístěny na www stránkách SUIP Opava
- zasedací místnosti OIP v Českých Budějovicích a regionální kanceláři v Jihlavě jsou propůjčovány k pravidelným zasedání regionálních rad ČMKOS a při těchto příležitostech jsou podávány zástupci OIP informace o novinkách ve vývoji pracovní úrazovosti, o PVP a o nových předpisech

V rámci programu „Správná praxe“ v roce 2008 zaměřeného na hodnocení rizik byli 4 zaměstnanci OIP garanty za metodickou pomoc firmám, které se do soutěže přihlásily. Jedna firma (Bosch Jihlava s.r.o.) se stala vítězem národního kola a postoupila do evropského kola do Bilbaa.

Pro zajištění informací pro veřejnost – pravidelná účast zástupců OIP na konzultačních místech v okresech Jihočeského kraje a kraje Vysočina, průměrně na jednom konzultačním místě je odpovídáno 6 - 8 tazatelům denně. Největší frekvence tazatelů je v okrese Tábor a nejmenší frekvence tazatelů je v okrese Český Krumlov. Další informace jsou poskytovány denně v sídle OIP v Č.Budějovicích a regionální kanceláři v Jihlavě. Denně je vyřizováno buď telefonicky nebo při osobních návštěvách cca 10 - 15 dotazů, převážně na téma týkající se pracovních vztahů a pracovních podmínek. Je možné konstatovat, že výše popsaná konzultační a poradenská činnost přispívá k tomu, že část problémů tazatelů je řešena operativně a tím ubývá písemných podání podnětů. I do budoucna je potřeba pokračovat v propagaci a osvětě v oblasti pracovních vztahů a BOZP.

Mezinárodní spolupráce

V roce 2008 byla realizována účast na následujících akcích :

- červen 2008 pracovní setkání zástupců inspekce práce OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu v Českých Budějovicích a zástupců Inspektorátu práce v Trnavě (SR) dne 6.6.2008. Setkání proběhlo na inspektorátu v Trnavě za účasti vedoucího inspektora OIP a hlavního inspektora v Trnavě a dalších zaměstnanců,t.j.vedoucích odborů, vedoucích oddělení, právníků a inspektorů. Cílem bylo seznámit se navzájem se systémem práce inspektorátů v ČR a SR se zaměřením na kontrolní činnost, personální obsazení inspektorátů, materiální vybavení inspektorátů a možnost další spolupráce mezi inspektoráty. Podrobná zpráva z této zahraniční služební cesty byla zpracována vedoucím inspektorem dne 9.6. 2008 a předložena SÚIP v Opavě.
- červen 2008 vedoucí inspektor se zúčastnil na mezinárodní konferenci k BOZP v Ostravě, kterou pořádala VŠB - FBI
- září 2008 pracovní setkání zástupců orgánů inspekce práce ČR a SR (NIP Košice a SÚIP Opava), které proběhlo dne 29. – 30.9. 2008 ve Vysokých Tatrách v SR. Na pracovním setkání se řešila např. problematika vysílání pracovníků z EU na Slovensko, činnost slovenské TI a autorizovaných osob v oblasti VTZ,

zaměstnávání občanů SR v ČR v případě šetření pracovních úrazů, vzájemné uznávání odborné způsobilosti, spolupráce s orgány EU, MOP a dal. koncepce BOZP do roku 2012 a hodnocení rizik a rozsah ověřování skutečností v praxi. Podrobná náplň pracovního setkání je patrná z pozvánky, kterou obdrželi všichni účastníci porady.

Dále v roce 2008 pokračovala spolupráce s významnými zaměstnavateli se zahraniční majetkovou účastí v Jihočeském kraji a v kraji Vysočina, kteří získali ocenění „Bezpečný podnik“.

8. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ dle zákona č.106/1999 Sb.

V roce 2008 neobdržel OIP žádnou žádost o podání informací.

9. ZÁVĚR

Oblastní inspektorát práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích se v celém průběhu roku 2008 řídil především programem činnosti Státního úřadu inspekce práce, který obsahoval i úkoly pro inspektoráty. Úkoly programu činnosti byly splněny.

Za stejně důležitou část své práce jako jsou kontroly považuje inspektorát i osvětu a bezplatnou poradenskou a konzultační činnost. K tomu jsou zřízeny a dobře v praxi fungují poradenská a konzultační místa v každém okresním městě v Jihočeském kraji i na Vysočině.

V roce 2008 byla zvýšena důraznost práce inspektorátu při vynucování plnění povinností plynoucích z pracovně právních a bezpečnostních předpisů, což se projevilo zejména v nárůstu počtu i výše uložených pokut.

Trvalým úkolem inspektorátu je, a v roce 2008 se to dařilo, řešit pokud možno všechny podněty občanů a zaměstnanců týkající se pracovně právních vztahů kontrolou na místě.

Oblastní inspektorát práce dlouhodobě rozvíjí a udržuje partnerské vztahy s orgány inspekce práce z Rakouska a ze Slovenské republiky.

Snahou inspektorátu je aby byl zaměstnavateli, zaměstnanci, ostatními orgány státní správy, orgány samospráv, zaměstnavatelskými a zaměstnaneckými organizacemi a veřejností chápán nejen jako kontrolní orgán, ale také jako partner, který je schopen a ochoten v rámci svých kompetencí přispívat k řešení vznikajících problémů.